

คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชี
ของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร
PROFESSIONAL CHARACTERISTICS AND AUDITING QUALITY
OF THE AUDITING OFFICES IN BANGKOK

นพรัตน์ คำอินทร์
NOPPARAT KOMIN

การค้นคว้าอิสระเสนอต่อมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา 2561

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร
ชื่อ สกุล	นพรัตน์ คำอินทร์
ชื่อปริญญา	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
กลุ่มวิชา และคณะ	การบัญชี คณะบริหารธุรกิจ
ปีการศึกษา	2561

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง "คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพ" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้สอบบัญชี ทดสอบอิทธิพลของการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด เทคนิค การปฏิบัติหน้าที่ความสัมพันธ การติดต่อสื่อสาร ทักษะการจัดการองค์กร และทดสอบอิทธิพลของลักษณะส่วนบุคคลของผู้สอบบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชี เก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 168 ตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient Analysis) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษา พบว่า ในภาพรวมผู้สอบบัญชีมีคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ในระดับมาก และในแต่ละด้านก็อยู่ในระดับมาก คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ด้านความสัมพันธและการติดต่อสื่อสาร และด้านทักษะการจัดการองค์กร มีความสัมพันธ์กับคุณภาพการสอบบัญชีภาพรวม และในส่วนคุณภาพการสอบบัญชีรายด้านแต่ละด้านทั้งด้านความถูกต้อง ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความชัดเจน ด้านความกะทัดรัด ด้านความสร้างสรรค์ ด้านความสมบูรณ์ และด้านความทันกาล มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ด้านความสัมพันธและการติดต่อสื่อสาร และด้านทักษะการจัดการองค์กร นอกจากนี้เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพ พบว่าผู้สอบบัญชีที่อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์แตกต่างกันจะมีความคิดเห็นแตกต่างกัน

คำสำคัญ : คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ คุณภาพการสอบบัญชี

Independent Study Title	Professional Characteristics and Auditing Quality of the Auditing Offices in Bangkok
Author	Nopparat Komin
Degree	Master of Business Administration
Field Study	Accounting, Faculty of Business Administration
Academic Year	2018

ABSTRACT

The study of “Professional characteristics and Auditing Quality of the Quality Accounting Offices“ aims to study the professional characteristics affecting the auditors’ quality, to test the influence of intelligent learning, techniques and duty practices, relationships and communication, and organizational management skills, and to test the influence of the personal characteristics of the auditors on the auditing quality. The data is collected from 168 samples and analyzed using descriptive statistics including frequency, percentage, mean and standard deviation and inferential statistics including Pearson Correlation Coefficient Analysis and Multiple Regression Analysis

The study results showed that, overall, the auditors have a high level of professionalism and each level is at a high level. The professional characteristics on intelligent learning, techniques and duty practices, relationships and communication, and organizational management skills have a relationship with the overall auditing quality. Each aspect of auditing quality, including accuracy, accountability, clarity, conciseness, creativity, integrity, and timeliness is related to professional characteristics on intelligent learning, techniques and duty practices, relationships and communication, and organizational management skills. In addition, when considering the auditors' opinion, which comes from a sample group on the auditing quality of the quality accounting offices, it is found that the auditors with different age, education level, and experiences have different opinions

Keywords : professional characteristics, auditing quality

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงอย่างสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณา และการอนุเคราะห์ ของ ดร.ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข อาจารย์ที่ปรึกษาค้นคว้าอิสระที่ได้กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่ายิ่ง ในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ รวมทั้งให้คำปรึกษา ช่วยตรวจสอบแก้ไขจนการค้นคว้าอิสระมีความสมบูรณ์และสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิริตาภรณ์ สีนจัญญ์ศักดิ์ และ ดร.สุวิทย์ ไวยทิพย์ ที่ได้สละเวลาเป็นกรรมการในการสอบพร้อมทั้งชี้แนะถึงข้อบกพร่องต่างๆ ที่ทำให้วิจัยฉบับนี้สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณกลุ่มตัวอย่างตัวแทนของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ได้เสียสละเวลาในการตอบแบบสอบถาม ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ช่วยประสานงานและดำเนินการในขั้นตอนที่เกี่ยวข้องจนทำให้การวิจัย ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สุดท้ายนี้ คุณค่าและประโยชน์จากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณความดีทั้งหมดนี้ให้บิดา มารดา ตลอดจนครูอาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนในการวางรากฐานการศึกษาให้ผู้วิจัย ซึ่งงานวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้สนใจต่อไป

นพรัตน์ คำอินทร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
ABSTRACT	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
1. บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามการวิจัย	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
1.4 สมมติฐานการวิจัย	4
1.5 ขอบเขตของการวิจัย	5
1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย	6
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
1.8 นิยามศัพท์	7
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักการบัญชี	10
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับนักบัญชี	12
2.3 ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ	13
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพ	18
2.5 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี	21
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3. วิธีการดำเนินการ	33
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	33
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	35
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	36
3.5 การจัดการข้อมูล	36
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	36
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40
4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	40
4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี จากสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร	44
4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชี คุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร	49
4.4 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคุณภาพการสอบบัญชี ระหว่างผู้สอบบัญชี ที่มีข้อมูลส่วนบุคคลแตกต่างกัน	57
4.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ กับคุณภาพการสอบบัญชี	71
4.6 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ กับคุณภาพการสอบบัญชี	72
5. สรุปผล และข้อเสนอแนะ	81
5.1 สรุปผลการศึกษา	81
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	90
5.3 ข้อเสนอแนะการศึกษา	91

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บรรณานุกรม	92
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	97
ภาคผนวก ข รายชื่อบริษัทสำนักงานบัญชีคุณภาพ	109
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม เพื่อขอข้อมูลประกอบการจัดทำกรค้นคว้าอิสระ	113

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
4.1	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลทั่วไป	41
4.2	ร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์การทำงานด้านอื่นๆ	42
4.3	ร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความสามารถด้านอื่นๆ	43
4.4	ร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความต้องการฝึกอบรมเพิ่มเติม	43
4.5	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี	44
4.6	ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี ด้านการเรียนรู้รู้อย่างชาญฉลาด	45
4.7	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่	46
4.8	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร	47
4.9	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี ด้านทักษะการจัดการองค์กร	49
4.10	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณภาพการสอบบัญชี	50
4.11	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณภาพการสอบบัญชีด้านความถูกต้อง	51
4.12	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณภาพการสอบบัญชีด้านความเที่ยงธรรม	52
4.13	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณภาพการสอบบัญชีด้านความชัดเจน	53
4.14	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณภาพการสอบบัญชีด้านความกะทัดรัด	54
4.15	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณภาพการสอบบัญชีด้านความสร้างสรรค์	55
4.16	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณภาพการสอบบัญชีด้านความสมบูรณ์	56

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
4.17	ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันกาล	57
4.18	การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับคุณภาพ การสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพ จำแนกตามเพศ	58
4.19	การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับคุณภาพ การสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพ จำแนกระดับการศึกษา	59
4.20	การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับคุณภาพ การสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพ จำแนกตามอายุ	60
4.21	การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับคุณภาพ การสอบบัญชี ของสำนักงานบัญชีคุณภาพ จำแนกตามอายุ	63
4.22	การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับคุณภาพ การสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพ จำแนกตามประสบการณ์ การสอบบัญชี	64
4.23	การวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพจำแนกตามประสบการณ์ การสอบบัญชี	69
4.24	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ และคุณภาพการสอบบัญชี	72
4.25	การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ และคุณภาพการสอบบัญชีภาพรวม	73
4.26	การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ และคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้อง	74
4.27	การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ และคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม	75
4.28	การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ และคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง		หน้า
4.29	การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ และคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความกะทัดรัด	77
4.30	การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ และคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสร้างสรรค์	78
4.31	การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ และคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์	79
4.32	การวิเคราะห์ถดถอยพหุระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ และคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันกาล	80

สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

6

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันมีการเปิดกว้างของธุรกิจเพื่อก้าวเข้าสู่ระบบการค้าเสรี ซึ่งหมายถึงธุรกิจต่าง ๆ ทั่วโลกสามารถติดต่อการค้าขายกันได้อย่างเสรี กลายเป็นธุรกิจไร้พรมแดน และไม่มีกำแพงภาษี เป็นเครื่องมือกีดขวางทางการค้าหรือธุรกิจระหว่างประเทศ การแข่งขันทางธุรกิจต้องอาศัยความสามารถจากการใช้สติปัญญา ความรู้ของคนในองค์กรกับทรัพยากรอื่นที่มีอยู่ และเมื่อระบบเศรษฐกิจมีการขยายตัวมากขึ้น มีการติดต่อทำการค้าระหว่างประเทศมากขึ้น กิจกรรมทางเศรษฐกิจก็มีความซับซ้อนและพัฒนาก้าวหน้าขึ้นตามลำดับ ส่งผลถึงการบันทึกรายการทางเศรษฐกิจ และการบัญชีต้องมีการปรับตัวเพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินได้ข้อมูลที่ถูกต้อง และเกี่ยวข้องและมีประโยชน์ต่อการตัดสินใจ (ปพฤษ, 2552)

วิชาชีพบัญชีมีความสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจต่าง ๆ เป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นองค์กรของรัฐบาล รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน โดยนักบัญชีเป็นกลไกหลักในการจัดทำข้อมูลและรายงานทางการเงิน และการบัญชีเพื่อประสานให้ภารกิจของส่วนงานต่าง ๆ ภายในองค์กรสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย ปัจจุบันบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพบัญชี ต้องปฏิบัติตามกฎหมายหลัก 2 ฉบับ คือ พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 กล่าวถึง คุณสมบัติ และเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชี และพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 กล่าวถึง การจัดตั้งสภาวิชาชีพบัญชี การกำกับดูแลวิชาชีพบัญชี รวมทั้งจรรยาบรรณของนักบัญชี นอกจากนั้นแล้วภายใต้ พระราชบัญญัตินี้ยังกล่าวถึงการขยายวิชาชีพบัญชีออกไปหลายด้าน ซึ่งได้แก่ การทำบัญชี การสอบบัญชี การบริหารบัญชี การวางระบบบัญชี การบัญชีภาษีอากร การศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี และการบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่น ๆ ตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง (พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547) ทำให้ความต้องการนักบัญชีมีคุณลักษณะเฉพาะตามไปด้วย ประกอบกับมีสถาบันการศึกษาเปิดสอนในหลักสูตรปริญญาตรี สาขาวิชาการบัญชีในประเทศไทยหลายแห่ง ที่พยายามผลิตบัณฑิตสาขาการบัญชี ให้มีคุณลักษณะและศักยภาพสอดคล้องกับความต้องการขององค์กรต่าง ๆ

ตาม พรบ. การบัญชี พ.ศ. 2543 กำหนดคุณสมบัติของนักบัญชีไว้หลายด้าน อาทิเช่น ด้านการศึกษาที่ต้องสำเร็จการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง หรือระดับปริญญาตรี และด้านการพัฒนาความรู้ต่อเนื่อง ที่กำหนดให้ผู้ทำบัญชีต้องเข้ารับการอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพบัญชีอย่างน้อยครั้งหนึ่งในทุกกรอบสามปี จากสถาบันวิชาชีพบัญชีหรือสถาบันการศึกษาหรือหน่วยงานที่อธิบดีให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่อธิบดีประกาศกำหนด นอกจากนี้แล้วมาตรฐานการศึกษาสากล (International Education Standard: IES) ที่ออกโดยสหพันธ์นักบัญชีสากล (International Federation Accountants: IFAC) ได้กำหนดคุณลักษณะของนักบัญชีอาชีพ มีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้ (1) นักบัญชีมืออาชีพต้องสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีหรือเทียบเท่า (2) มีทักษะทางวิชาชีพในด้านต่าง ๆ เช่น ทักษะด้านสติปัญญา (3) มีคุณค่าและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพอันอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรม (4) มีการสะสมประสบการณ์เชิงปฏิบัติ (5) จะต้องสอบผ่านประเมินความสามารถทางวิชาชีพ และ (6) จะต้องมีการเรียนรู้อย่างไม่จบสิ้น คุณสมบัติของนักบัญชีที่สะท้อนคุณลักษณะทั้งตามกฎหมายไทยและตามแนวปฏิบัติตามหลักสากล จะให้ความสำคัญกับการศึกษาและการเรียนรู้ต่อเนื่อง เพื่อให้แก่นักบัญชีและวิชาชีพบัญชีเป็นอาชีพ ที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นอิสระ เป็นกลาง สร้างความน่าเชื่อถือให้กับผู้ใช้ข้อมูลทางการบัญชี

คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ คือ การที่ผู้สอบบัญชี ให้ความสำคัญในการปฏิบัติงาน ความรู้ ความสามารถที่มีคุณภาพ มีความเป็นอิสระในการดำเนินงาน ไม่เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงานที่เป็นสาระสำคัญ ยึดถือในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอย่างเคร่งครัด ดังนั้นผู้สอบบัญชี ต้องใช้ความเป็นมืออาชีพในการสอบบัญชีให้แก่ธุรกิจแต่ละธุรกิจ เพื่อนำมาสู่ความแข็งแกร่ง ศักยภาพ ความอยู่รอดและความสำเร็จมีการยึดถือปฏิบัติงานที่เป็นระบบ กล่าวคือ ความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชีจะมีคุณค่าสูงขึ้น ถ้ามีการผสมผสานทักษะต่าง ๆ เพื่อการมีคุณสมบัติเป็นผู้สอบบัญชีอย่างมืออาชีพ (บัวจันทร์ อินธิไล, 2552 : 31) ประกอบด้วย ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (Intellectual) ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (Technical and Functional) ด้านสัมพันธและการติดต่อสื่อสาร (Interpersonal and Communication) และด้านทักษะการจัดการองค์กร (Organizational Management Skill) ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนแต่มีความจำเป็นที่จะเข้ามาเป็นตัวช่วยในการสร้างบทบาท ความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชีให้เกิดความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และเกิดคุณภาพในการสอบบัญชีได้เป็นอย่างดี

คุณภาพการสอบบัญชี คือ การที่งบการเงินปราศจากข้อผิดพลาดใด ๆ ถ้าหากผู้สอบบัญชีทำงานบกพร่องไม่ได้ใช้ความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญอย่างเต็มที่ หรือละเลยต่อข้อผิดพลาดที่ตรวจพบ จนส่งผลให้งบการเงินที่ตรวจสอบมีข้อผิดพลาด จะถือว่าผู้สอบบัญชีมีคุณภาพต่ำ หรือกล่าวอีกในหนึ่งว่าข้อผิดพลาดในการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี สามารถนำมาใช้วัดตัวบ่งชี้ถึงคุณภาพในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี โดยตัวบ่งชี้คุณภาพการสอบบัญชี ประกอบด้วย ความถูกต้อง (Accuracy) ความเที่ยงธรรม (Objectiveness) ความชัดเจน (Clearness) ความกะทัดรัด (Conciseness) ความสร้างสรรค์ (Creation) ความสมบูรณ์ (Completion) ความทันกาล (Timeliness) (ทิพวรรณ ศิริมาตร, 2555 : 2) ดังนั้น การสอบบัญชีที่มีคุณภาพนั้น ผู้สอบบัญชีจะรายงานการสอบบัญชี ในการแสดงความคิดเห็นในงบการเงินของผู้สอบบัญชี ในลักษณะของข้อมูลที่มีคุณภาพต่อผู้ใช้รายงานทางการเงิน เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ความน่าเชื่อถือ ความครบถ้วน อย่าง เป็นสาระสำคัญ ต่อผู้ใช้งบการเงิน ตลอดจนเพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจต่อผู้ใช้งบการเงิน (นันทวรรณ วงศ์ไชย, 2552 : 3)

คุณภาพการสอบบัญชี เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี สามารถปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การศึกษาเรื่องความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีมีผู้ศึกษาไม่มากเท่าที่ควร ขณะที่ความต้องการผู้สอบบัญชีที่มีความรู้ ความสามารถ และความเป็นมืออาชีพในการสอบบัญชี สามารถปฏิบัติงานสอบบัญชีได้อย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับความสนใจจากบุคคลภายนอกและบุคคลที่เกี่ยวข้องมากยิ่งขึ้น

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชีกับคุณภาพการสอบบัญชี โดยมีวัตถุประสงค์ ต้องการทดสอบว่า ความเป็นมืออาชีพมีอิทธิพลกับคุณภาพการสอบบัญชีหรือไม่ ซึ่งทำการเก็บข้อมูลจากผู้สอบบัญชีที่ยินยอมให้เปิดเผยข้อมูลที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปปรับใช้พัฒนาศักยภาพผู้สอบบัญชี ให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินผู้สอบบัญชีและสามารถนำไปพัฒนาให้เหมาะสมกับคุณสมบัติและพึงประสงค์ของผู้สอบบัญชี และเป็นกลยุทธ์ในการสร้างคุณภาพการสอบบัญชี เพื่อเป็นการสร้างชื่อเสียงอันดี แก่วิชาชีพสอบบัญชีต่อไป

1.2 คำถามการวิจัย

1. คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชีส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร หรือไม่
2. ลักษณะส่วนบุคคลของผู้สอบบัญชีส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร หรือไม่

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี
2. เพื่อทดสอบอิทธิพลของการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด เทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ความสามัคคีและการติดต่อสื่อสาร ทักษะการจัดการองค์กร ต่อคุณภาพการสอบบัญชี
3. เพื่อทดสอบอิทธิพลของลักษณะส่วนบุคคลของผู้สอบบัญชีต่อคุณภาพการสอบบัญชี

1.4 สมมติฐานการวิจัย

การวิจัยมีสมมติฐานการวิจัย คือ ผู้สอบบัญชีที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี และคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพ ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมมติฐานเพื่อการทดสอบทางสถิติ ได้ดังนี้

1.4.1 สมมติฐานเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล

สมมติฐาน H_1 : ผู้ทำบัญชีเพศชายและหญิงมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีแตกต่างกัน

สมมติฐาน H_2 : ผู้ทำบัญชีที่อายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีแตกต่างกัน

สมมติฐาน H_3 : ผู้ทำบัญชีที่การศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีแตกต่างกัน

สมมติฐาน H_4 : ผู้ทำบัญชีที่ประสบการณ์แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพ การสอบบัญชีแตกต่างกัน

1.4.2 สมมติฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ

สมมติฐาน H_5 : การเรียนรู้อย่างชาญฉลาดส่งผลกระทบต่อเชิงบวกกับคุณภาพการสอบ บัญชี

สมมติฐาน H_6 : เทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกกับคุณภาพการสอบ บัญชี

สมมติฐาน H_7 : ความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสารส่งผลกระทบต่อเชิงบวกกับคุณภาพ การสอบบัญชี

สมมติฐาน H_8 : ทักษะการจัดการองค์กรส่งผลกระทบต่อเชิงบวกกับคุณภาพการสอบ บัญชี

1.5 ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา เป็นการศึกษาคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพประกอบด้วยองค์ประกอบ ต่อไปนี้

1. ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด
2. ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่
3. ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร
4. ด้านทักษะการจัดการองค์กรกับคุณภาพการสอบบัญชี

ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ ผู้สอบบัญชี จำนวน 60 บริษัท ของสำนักงานบัญชีที่ผ่านการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชีคุณภาพในกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตด้านตัวแปร การทดสอบอิทธิพลของความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี กับคุณภาพ การสอบบัญชี

ตัวแปรอิสระ

1. คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน ต่อไปนี้

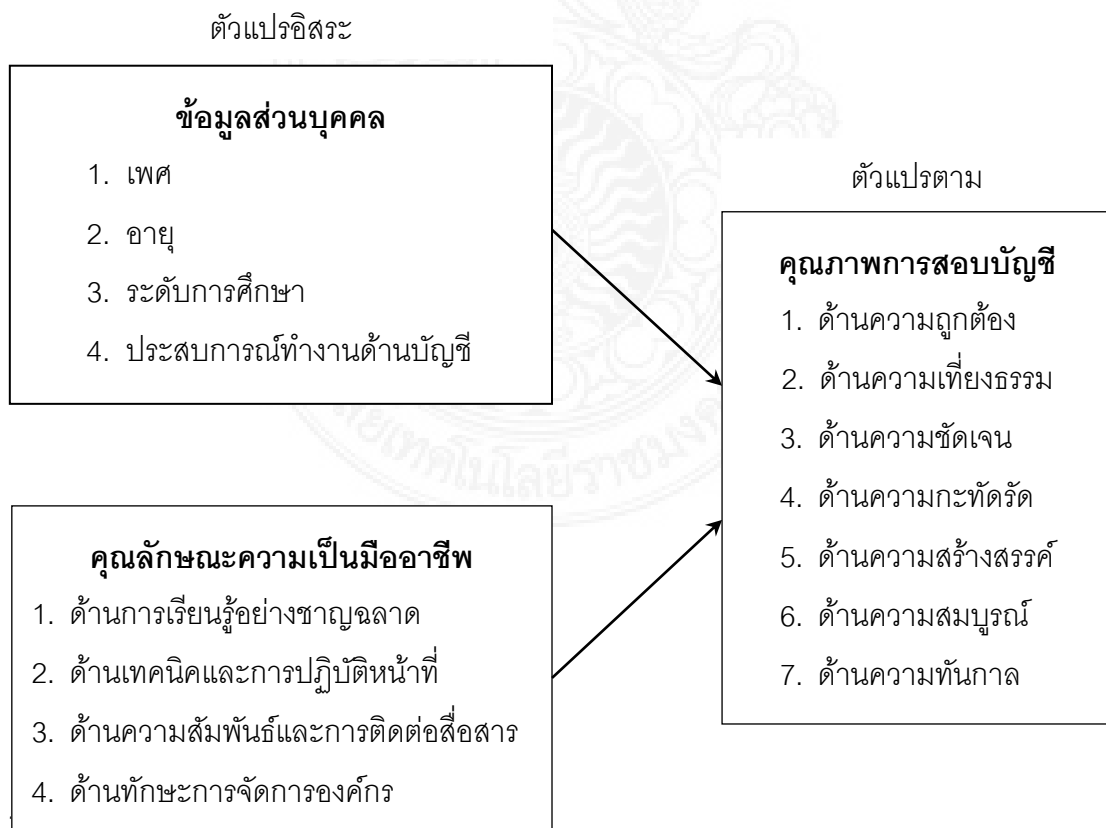
1.1 ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด

1.2 ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่

- 1.3 ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร
 - 1.4 ด้านทักษะการจัดการองค์กร
 - 2. ลักษณะส่วนบุคคล
 - 2.1 เพศ
 - 2.2 อายุ
 - 2.3 ระดับการศึกษา
 - 2.4 ประสบการณ์ทำงานด้านบัญชี
- ตัวแปรตาม
- ได้แก่ คุณภาพการสอบบัญชี

1.6 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

1. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการสอบบัญชีให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินผู้สอบบัญชีและสามารถนำไปพัฒนาให้เหมาะสมกับคุณสมบัติอันดีและพึงประสงค์ของผู้สอบบัญชี
3. เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของผู้สอบบัญชีให้มีคุณภาพและสร้างข้อได้เปรียบในวิชาชีพสอบบัญชีต่อไป
4. เพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีในประเทศไทยให้เป็นที่น่าเชื่อถือต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
5. เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์บริการงานสอบบัญชีให้มีคุณภาพสูงมากยิ่งขึ้น

1.8 นิยามศัพท์

ผู้สอบบัญชี (Auditor) หมายถึง บุคคลหรือองค์กรที่บริษัทแต่งตั้งขึ้นสอบบัญชี การจะเป็นผู้สอบบัญชีได้ บุคคลควรได้รับการรับรองจากหน่วยงานควบคุมการบัญชีและการสอบบัญชี ที่ต้องมีคุณสมบัติบางประการตามที่กำหนด โดยทั่วไปแล้วการเป็นผู้ตรวจสอบภายนอกของบริษัท บุคคลควรมีใบรับรองการประกอบวิชาชีพจากหน่วยงานควบคุม

คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ (Professionalism) หมายถึง ผู้สอบบัญชี เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และความสามารถในลักษณะของการกระทำ หรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด มีเทคนิค และการปฏิบัติที่ยอดเยียม มีความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสารที่ดีและมีทักษะการจัดการองค์กร

การเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (Intellectual) หมายถึง การเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีความเต็มใจในการใช้ความรู้ ความสามารถที่มีอยู่ รวมถึงวิธีการใหม่ ๆ เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงใช้ในการทำงานเพื่อพัฒนางานที่รับผิดชอบให้เกิดผลสำเร็จ

เทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (Technical and Functional) หมายถึง การมีวิธีการทำงานใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ซึ่งเน้นการทำงานร่วมกัน มีการปรับปรุงวิธีการทำงานใหม่ ๆ รวมทั้งนำเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัย และเหมาะสมมาใช้ในการดำเนินงาน

ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (Interpersonal and Communication)

หมายถึง การติดต่อสื่อสารกับบุคคลหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับการสอบบัญชี เพื่อสนับสนุนบทบาทการเป็นที่ปรึกษาทางธุรกิจมากขึ้น ตลอดจนเพื่อให้มีความเข้าใจตรงกันในเรื่องข่าวสารนั้น โดยการให้ทรัพยากรอย่างประหยัด และใช้เวลาให้น้อยที่สุด

ทักษะการจัดการองค์กร (Organizational Management Skill)

หมายถึง มีความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารโครงการ การบริหารทรัพยากรมนุษย์ และการจัดการทรัพยากร รวมถึงการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ จัดระบบและมอบหมายงานรวมถึงสามารถจูงใจและพัฒนาบุคลากรให้เป็นไปตามนโยบายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และให้ความสำคัญกับแนวคิดและหลักการความเป็นผู้นำในทางวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลให้สามารถบรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จในวิชาชีพ

คุณภาพการสอบบัญชี (Audit Quality)

หมายถึง การแสดงความเห็นในงบการเงินของผู้สอบบัญชี ในรายงานการสอบบัญชีที่มีประสิทธิภาพ ในการสร้างความเชื่อมั่นในส่วนของความถูกต้องและครบถ้วนในสาระสำคัญ เพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน

คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้อง (Accuracy)

หมายถึง ไม่เกิดข้อผิดพลาด บิดเบือน และเป็นตามความจริงที่เกี่ยวข้อง ความถูกต้อง ข้อความทุกประโยค ตัวเลข ผู้ตรวจสอบได้รวบรวมประเมิน และสรุปนำเสนออย่างระมัดระวังและแม่นยำแล้ว

คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม (Objectiveness)

หมายถึง การสื่อสารที่ถูกต้องตามควร (Fairness) ไม่ลำเอียงทั้งจากทัศนคติ และผลประโยชน์ที่เป็นกลาง โดยพิจารณาจากความจริง และสถานการณ์รอบด้านแล้วทั้งนี้ การสังเกตการณ์ การสรุป และการเสนอแนะของผู้ตรวจสอบ ต้องได้มาจากการกระทำที่ปราศจากอคติ ลำเอียง ไม่มีผลประโยชน์ส่วนตัวหรือไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลของผู้อื่น

คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน (Clearness)

หมายถึง ความสามารถในการสื่อให้ผู้อ่านรายงานเข้าใจ แสดงลำดับความเป็นเหตุเป็นผล ความชัดเจน โดยหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาทางวิชาการที่ไม่จำเป็น หากจำเป็นต้องใช้ศัพท์เทคนิค ต้องมีคำอธิบายหรือนิยามศัพท์

คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความกะทัดรัด (Conciseness)

หมายถึง การสื่อสารตรงประเด็น ไม่อ้อมค้อม การตัดทอนข้อความและคำฟุ่มเฟือยที่ไม่จำเป็นออกไป โดยผู้ตรวจสอบยังคงต้องรักษาความต่อเนื่องของแนวความคิดที่รายงาน ตลอดจนความถูกต้องของการใช้ภาษา เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและใช้เวลาให้น้อย

คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Creation) หมายถึง การสื่อสารที่ช่วยและจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงาน และองค์กรมีการปรับปรุงในสิ่งที่จำเป็น โดยเนื้อหาควรเป็นประโยชน์ให้บรรยากาศเชิงบวก และมีความหมายต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์ (Completion) หมายถึง การเสนอรายงานที่ครบถ้วนสมบูรณ์ หมายถึง การไม่ขาดสารสนเทศที่สำคัญต่อผู้อ่านที่เป็นเป้าหมาย ซึ่งควรประกอบด้วย สารสนเทศและข้อสังเกตที่สนับสนุนข้อสรุปและข้อเสนอแนะที่เพียงพอ

คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันกาล (Timeliness) หมายถึง การเสนอรายงานต้องกระทำภายในเวลาที่ดี ให้ผู้เกี่ยวข้องมีโอกาสแก้ไข การเสนอผลการตรวจไม่ล่าช้าและควรทำในระดับ “ด่วน” เพื่อช่วยให้การแก้ไขมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในกรุงเทพมหานคร ครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทบทวนวรรณกรรมรวมถึงแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษา โดยมีสาระสำคัญตามลำดับ แบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักการบัญชี
- 2.2 แนวคิดเกี่ยวกับนักบัญชี
- 2.3 ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพ
- 2.5 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี
- 2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับหลักการบัญชี

การบัญชี หมายถึง “ศิลปะของการจัดบันทึกรายการหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเงินไว้ในรูปแบบของเงินตรา จัดหมวดหมู่รายการเหล่านั้น และสรุปผลพร้อมทั้งตีความหมายของผลอันนั้น” จากความหมายดังกล่าว การบัญชีจึงเป็นการจัดบันทึกรายการหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของเจ้าของกิจการ รวมถึงรายการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก เช่น การซื้อวัตถุดิบ การขายสินค้า การให้บริการ นักบัญชีต้องนำรายการหรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเงินที่เกิดขึ้นแล้วและมีหลักฐานถูกต้อง เชื่อถือได้ รวมถึงต้องมีหน่วยเงินตรากำหนดไว้เพื่อนำมาจัดบันทึกรายการทางบัญชีได้ ซึ่งเรียกว่า รายการค้า (Business Transaction)

สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ (www.fap.or.th, 2558) ได้ให้คำจำกัดความของการบัญชีไว้ว่า การบัญชี คือ ศิลปะของการเก็บรวบรวม บันทึก จำแนกและทำสรุปข้อมูลอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจในรูปตัวเงิน ผลงานขั้นสุดท้ายของการบัญชีคือ การให้

ข้อมูลทางการเงินในรูปแบบของรายงานการเงิน ซึ่งประกอบด้วย 5 ส่วน คือ งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงฐานะทางการเงิน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น งบกระแสเงินสด นโยบายบัญชีและหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งข้อมูลดังกล่าวจะเป็นประโยชน์แก่บุคคลหลายฝ่ายและผู้ที่เกี่ยวข้องในกิจกรรมของกิจการ ทั้งผู้ภายใน เช่น เจ้าของกิจการ ฝ่ายบริหาร พนักงาน และผู้ใช้อย่างอื่น เช่น ผู้ลงทุน เจ้าหนี้ ลูกค้า ผู้ขายสินค้า และหน่วยงานกำกับดูแล

โดยทั่วไปแล้ว ข้อมูลทางการเงินที่นำเสนอในรูปแบบของรายงานทางการเงิน จะช่วยให้ฝ่ายบริหารขององค์กรทราบถึงการดำเนินงานและฐานะการเงินของกิจการ ความก้าวหน้าของธุรกิจ ข้อบกพร่องในการดำเนินงาน เพื่อประกอบการวางแผน การควบคุม และการตัดสินใจในการดำเนินธุรกิจด้านต่าง ๆ นอกจากนี้ยังสามารถใช้เป็นหลักฐานในการอ้างอิง เพื่อประกอบผลการดำเนินงานของธุรกิจ ว่ามีผลดีหรือผลเสียอย่างไร จะได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคต

นอกจากนี้ ข้อมูลรายงานทางการเงินยังช่วยให้ผู้ถือหุ้น ซึ่งอยู่ในฐานะเจ้าของกิจการ เนื่องจากเป็นผู้นำเงินมาลงทุนในธุรกิจ ทราบถึงผลประกอบการว่ามีกำไรหรือขาดทุน มีการจ่ายเงินปันผลมากน้อยเพียงใด ในขณะที่เดียวกันพนักงานหรือลูกจ้างของกิจการก็ต้องการทราบ ข้อมูลในรายงานทางการเงินของกิจการ เพื่อคาดคะเนการได้รับผลตอบแทนในรูปแบบของเงินเดือน โบนัส รวมทั้งจะได้รับพิจารณาถึงความมั่นคงของตัวเองในการทำงาน

ส่วนผู้ใช้อย่างอื่นของกิจการ เช่น เจ้าหนี้และผู้ให้กู้ ซึ่งเป็นผู้ให้กิจการเงินกู้ หรืออาจให้เครดิตแก่กิจการ ย่อมต้องการทราบถึงความสามารถในการชำระหนี้ คู่แข่งขันก็ต้องการทราบข้อมูลในรายงานทางการเงินของกิจการเพื่อที่จะได้วางแผน กำหนดนโยบายของธุรกิจตัวเองให้สามารถแข่งขันและอยู่รอดได้ในอนาคต ในขณะที่ลูกค้าจะใช้ข้อมูลดังกล่าว เพื่อพิจารณาถึงความมั่นคงของกิจการ เป็นต้น

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับนักบัญชี

นักบัญชี (Accountant) คือ ผู้รับผิดชอบในการทำบัญชี โดยนักบัญชีต้องสามารถวางระบบบัญชี ให้กิจการตลอดจนสามารถควบคุมการลงบัญชีทั้งหมดได้ นอกจากนี้นักบัญชีต้องสามารถวิเคราะห์งบการเงินที่ทำขึ้นแล้วรายงานต่อผู้บริหารได้ ดังนั้นนักบัญชีจึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทางการบัญชีอย่างกว้างขวาง ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นนักบัญชีไม่ว่าจะอยู่ในหน่วยงานของรัฐบาลหรือเอกชน หรือธุรกิจที่มุ่งหวังกำไรหรือไม่มุ่งหวังกำไร นั้นจะต้องปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินหรือมาตรฐานที่กำหนดของหน่วยงานนั้น และต้องมั่นใจว่างานที่ทำถูกต้อง ยุติธรรมและซื่อสัตย์ เพราะผลงานของนักบัญชีได้ถูกนำเสนอต่อบุคคลหลายฝ่ายทั้งภายในและภายนอกกิจการ ข้อมูลที่นักบัญชีได้จัดทำขึ้น จะต้องมีความสมบูรณ์ของข้อมูลเชื่อถือได้ ความเป็นกลางหรือปราศจากความลำเอียง (ไม่คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนตัวหรือผู้ใช้กลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง) ซึ่งจะทำให้ผู้ใช้ข้อมูลเหล่านั้นเชื่อถือได้ว่าข้อมูลดังกล่าวเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม

สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้กำหนดมาตรฐานการรายงานทางการเงิน เพื่อให้ผู้ประกอบการวิชาชีพ ด้านการจัดทำบัญชีในประเทศไทย นำไปถือปฏิบัติให้สอดคล้อง และเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังนั้น นักบัญชีจึงต้องศึกษาและทำความเข้าใจในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่ออกโดยสภาวิชาชีพบัญชี เพื่อจะได้นำมาปฏิบัติให้ถูกต้อง และสร้างความเชื่อถือให้แก่ผู้ใช้ข้อมูล

นอกจากความรู้ ความเข้าใจมาตรฐานการรายงานทางการเงินแล้ว การจะก้าวไปสู่ นักบัญชีมืออาชีพ ยังต้องอาศัยการฝึกฝนและพัฒนาตนเอง จากความรู้ ความเข้าใจที่ได้เรียนมา พร้อมทั้งเรียนรู้และนำความรู้ใหม่ ๆ ไปประยุกต์ใช้ได้อย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดประโยชน์กับงานบัญชี เมื่อนักบัญชีมีสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้รวมเข้าไว้ด้วยกันแล้ว การจะเป็นนักบัญชีที่เยี่ยมไปด้วยความสามารถ จึงไม่ใช่เรื่องยากอีกต่อไป

2.3 ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ

สหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (International Federation of Accountants : IFAC) ดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการและมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีเพื่อสามารถให้บริการที่มีคุณภาพสูงอย่างสม่ำเสมอต่อสาธารณชน ซึ่งคณะกรรมการมาตรฐานจรรยาบรรณวิชาชีพระหว่างประเทศ (International Ethics Standards Board of Accountants : IESBA) ได้จัดทำคู่มือจรรยาบรรณสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีขึ้นในปี พ.ศ. 2553 เป็นภาษาอังกฤษ และเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของ IFAC โดยมีผลบังคับใช้ในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2554 เพื่อเป็นมาตรฐานทางด้านจรรยาบรรณให้ สมาชิกนำไปปฏิบัติในประเทศของตน และกำหนดให้สมาชิกต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในมาตรฐานจรรยาบรรณนี้ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ให้มีมาตรฐานด้านจรรยาบรรณในระดับสูงต่อการให้บริการสาธารณชน หากมีข้อกฎหมายหรือข้อบังคับของประเทศนั้น ๆ กำหนดไว้แล้ว ก็อาจนำไปปฏิบัติเพียงบางส่วนได้

เมื่อปี พ.ศ. 2553 ประเทศไทย โดยสภาวิชาชีพบัญชี ได้ออกข้อบังคับ (ฉบับที่ 19) เรื่องจรรยาบรรณของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (สภาวิชาชีพบัญชี, 2553) เพื่อใช้บังคับกับสมาชิกของสภาวิชาชีพบัญชี จรรยาบรรณนี้ถูกนำมาใช้เป็นแนวทางในการควบคุมความประพฤติและการดำเนินงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ด้านการจัดทำบัญชี ด้านการบัญชีบริหาร ด้านการวางระบบบัญชี ด้านการบัญชีภาษีอากร ด้านการศึกษาและเทคโนโลยีการบัญชี และการบริการเกี่ยวกับการบัญชีด้านอื่นตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง หรือผู้ซึ่งขึ้นทะเบียนไว้กับสภาวิชาชีพบัญชีของประเทศไทย ข้อบังคับเรื่องจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพฉบับนี้ประกอบด้วย

1. บททั่วไป (หมวด 1)

1.1 จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547

1.2 ในกรณีที่มีปัญหาการตีความเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ ให้คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีเป็นผู้วินิจฉัย และถือว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชีเป็นที่สิ้นสุด

2. ความโปร่งใส ความเป็นอิสระ ความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต (หมวด 2)

2.1 ความโปร่งใส

1) ผู้ประกอบวิชาชีพต้องปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส

2.2 ความเป็นอิสระ

1) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้อุบายพินิจและปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระ ภายใต้กรอบวิชาชีพบัญชี

2) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่ปฏิบัติงานที่ตนขาดความเป็นอิสระภายใต้ กรอบวิชาชีพบัญชี

2.3 ความเที่ยงธรรม

1) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานด้วยความยุติธรรม ซื่อตรงต่อวิชาชีพ และต้องไม่มีส่วนได้เสียในงานที่ตนประกอบวิชาชีพ นอกจากค่าตอบแทนที่ได้รับจากการ ประกอบวิชาชีพนั้น

2) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้อุบายพินิจบนหลักฐานที่เชื่อถือได้ โดย ปราศจากความมีอคติและความลำเอียง

3) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้อุบายพินิจอย่างเที่ยงธรรม โดยหลีกเลี่ยง ความสัมพันธ์หรือสถานการณ์ใด ๆ ที่อาจทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไม่สามารถปฏิบัติงานได้ โดยโปร่งใส อิสระ และซื่อสัตย์สุจริต

2.4 ความซื่อสัตย์สุจริต

1) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา จริงใจ ซื่อตรง ต่อวิชาชีพ ไม่คดโกง ไม่หลอกลวง

2) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานตรงตามหลักฐานที่เป็นจริง

3) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่อ้างหรือยินยอมให้บุคคลอื่นอ้างว่าได้ปฏิบัติงาน โดยที่ไม่ได้มีการปฏิบัติงานจริง

3. ความรู้ ความสามารถ และมาตรฐานในการปฏิบัติงาน (หมวด 3)

3.1 ความรู้ ความสามารถ

1) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้ความรู้ตามมาตรฐานวิชาชีพ วิธีปฏิบัติ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความชำนาญและประสบการณ์ทางวิชาชีพด้วยความมีสติ เอาใจใส่อย่าง เต็มความสามารถ และระมัดระวัง รอบคอบ

2) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องประกอบวิชาชีพ โดยมีความสามารถเพียงพอที่จะ ปฏิบัติงานให้สำเร็จได้

3) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องประกอบวิชาชีพ ด้วยความมุ่งมั่นและขยันหมั่นเพียร

4) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องศึกษาหาความรู้ และความชำนาญทางวิชาชีพเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถให้ทันสมัยอยู่เสมอ

3.2 มาตรฐานในการปฏิบัติงาน

1) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องประกอบวิชาชีพให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพ และมาตรฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

2) ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานด้วยความระมัดระวัง รอบคอบ และด้วยความชำนาญ ตามมาตรฐานวิชาชีพและมาตรฐานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

4. การรักษาความลับ (หมวด 4)

4.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่นำข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กร ที่ตนได้มาจากการปฏิบัติงานวิชาชีพและความสัมพันธ์ในทางธุรกิจ รวมทั้งความลับขององค์กรที่ตนสังกัดไปเปิดเผยต่อบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้รับทราบโดยไม่ได้รับอนุญาตจากองค์กร เว้นแต่ในกรณีที่เป็นการเปิดเผยตามสิทธิหรือหน้าที่ ที่กำหนดไว้ในกฎหมาย หรือในฐานะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

4.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่นำข้อมูลที่เป็นความลับขององค์กรที่ ได้มาจากการปฏิบัติงานวิชาชีพ และความสัมพันธ์ในทางธุรกิจ รวมทั้งความลับขององค์กรที่ตนสังกัดไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนหรือบุคคลอื่นโดยมิชอบ

5. ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการ (หมวด 5)

5.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องมีความรับผิดชอบตามกรอบวิชาชีพบัญชีต่อผู้รับบริการ

5.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติงานตามกรอบวิชาชีพบัญชี เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือและมีประโยชน์ต่อผู้รับบริการ

6. ความรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน บุคคลหรือนิติบุคคลที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีปฏิบัติหน้าที่ให้ (หมวด 6)

6.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติตามจริยธรรมทางธุรกิจขององค์กรที่ตนสังกัด

6.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต อุทิศตน ทุ่มเทดูแลทรัพย์สินขององค์กรที่ตนสังกัด

6.3 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้เวลา และทรัพย์สินขององค์กรที่ตนสังกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่นำไปใช้ประโยชน์ส่วนตนหรือบุคคลที่สาม ทั้งทางตรงและทางอ้อม

6.4 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องเปิดเผยความสัมพันธ์กับองค์กร สถาบัน ธุรกิจ ภายนอก หรือความสัมพันธ์ทางเครือญาติ เพื่อหลีกเลี่ยงการกระทำที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

6.5 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่กระทำการใด ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงและการดำเนินการขององค์กรที่ตนสังกัด

6.6 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบ มีเหตุผลในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรที่ตนสังกัด รวมถึงนายจ้าง (ผู้ถือหุ้น ผู้เป็นหุ้นส่วน เจ้าของ) ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

7. ความรับผิดชอบต่อเพื่อนร่วมวิชาชีพ และจรรยาบรรณทั่วไป (หมวด 7)

7.1 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่แย่งงานวิชาชีพบัญชีจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านเดียวกันรายอื่น

7.2 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่ปฏิบัติงานทางวิชาชีพบัญชีเกินกว่าที่รับมอบหมายจากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีรายอื่น

7.3 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับงานของตนเกินความเป็นจริง ไม่โอ้อวด หรือเทียบเท่าตนหรือองค์กรที่ตนสังกัดอยู่กับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเดียวกันรายอื่น หรือองค์กรที่ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีด้านเดียวกันรายอื่นสังกัดอยู่

7.4 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่ให้หรือรับว่าจะให้สินทรัพย์หรือประโยชน์ใด ๆ เพื่อเป็นการจูงใจให้บุคคลอื่นแนะนำหรือจัดหางานวิชาชีพบัญชีมาให้ตน

7.5 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่เรียกหรือรับทรัพย์สินหรือประโยชน์จากบุคคลใด เมื่อบุคคลนั้นได้รับงานจากการแนะนำหรือการจัดหางานของตนในฐานะที่เป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีขององค์กรนั้น

7.6 ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต้องไม่กำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนในการให้บริการวิชาชีพบัญชี โดยมีได้คำนึงถึงลักษณะ ความเสี่ยง ความซับซ้อนและปริมาณของงานที่ตนให้บริการหรือมีส่วนร่วมในการให้บริการวิชาชีพบัญชี

7.7 ผู้ประกอบวิชาชีพต้องประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ถูกต้องควร สำนึกในหน้าที่ และไม่ปฏิบัติตนในลักษณะที่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพบัญชี

ข้อบังคับในจรรยาบรรณนี้กล่าวถึง จรรยาบรรณของผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีที่ดี ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้กับผู้มีส่วนได้เสีย ด้วยความโปร่งใส เป็นการปฏิบัติงานตามกฎระเบียบและมาตรฐานวิชาชีพที่กำหนดไว้ ไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความเป็นจริง มีความเป็นอิสระ

ปฏิบัติงานโดยปราศจากอิทธิพลของบุคคลอื่น ทำให้เกิดความเป็นกลาง มีความเที่ยงธรรม กล่าวคือ การใช้ดุลยพินิจเยี่ยงผู้ประกอบกรวิชาชีพโดยปราศจากอคติ ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ มีความซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติงานอย่างตรงไปตรงมา ไม่หลอกลวง ปฏิบัติงานบนหลักฐานที่เป็นจริงและเชื่อถือได้ ปฏิบัติงานจริง มีความรู้ ความสามารถ ความชำนาญในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานอยู่บนพื้นฐานของกฎเกณฑ์และมาตรฐานในการทำงาน รวมทั้งต้องรักษาความลับของผู้ใช้บริการ โดยไม่นำข้อมูลใด ๆ ที่ปกติไม่ได้เผยแพร่ต่อสาธารณชนมาเปิดเผย เป็นต้น (เฉลิมขวัญ คุรุบุญยงค์, 2557 : 23)

ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพ มีความจำเป็นสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพ บัญชี เพื่อใช้เป็นกรอบในการทำงานภายใต้สภาพแวดล้อมของวัฒนธรรม กฎเกณฑ์และข้อบังคับที่แตกต่างกัน (สภาวิชาชีพบัญชี, 2554) นักบัญชีจึงต้องปฏิบัติงานโดยยึดถือจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพ ซึ่งหมายถึง การประกอบอาชีพสุจริต มีความซื่อสัตย์ต่ออาชีพ โดยยึดหลักคุณธรรมและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ไม่ดูถูกอาชีพตน

ค่านิยมวิชาชีพ คือ ค่านิยมที่บุคคลในวิชาชีพนั้น ๆ จะต้องยึดถือปฏิบัติเพื่อก่อให้เกิดความเป็นระเบียบเรียบร้อยในการปฏิบัติงาน ทำให้งานวิชาชีพบัญชีมีความเจริญก้าวหน้า ส่งเสริมให้มีความศรัทธา เลื่อมใส ขณะเดียวกันผู้ปฏิบัติงานนั้น ๆ ก็ได้รับการพัฒนาให้เกิดความเจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ค่านิยมประเภทนี้ประกอบด้วยอุดมการณ์วิชาชีพ วินัยวิชาชีพ มารยาททางวิชาชีพและพระราชบัญญัติวิชาชีพ (สาโรช บัวศรี, 2555 : 10)

ทัศนคติ หมายถึง สภาวะความพร้อมของบุคคล ที่จะแสดงพฤติกรรมการกระทำออกมา ในทางสนับสนุนหรือการต่อต้านบุคคล สถาบัน สถานการณ์ โดยทั่วไปแล้วค่านิยมและทัศนคติ ควรครอบคลุมถึง

1. ประโยชน์สาธารณะและความรับผิดชอบต่อสังคม
2. การพัฒนาอย่างต่อเนื่องและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
3. ความเชื่อถือได้
4. ความรับผิดชอบ
5. ความตรงต่อเวลา
6. ความมีมารยาท
7. กฎหมายและกฎเกณฑ์ข้อบังคับ

2.4 แนวความคิดเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพ

ความเป็นมืออาชีพ หมายถึง ทักษะพิเศษเฉพาะด้านของบุคคล หรือของกลุ่มบุคคลที่ทำงานในวิชาชีพนั้น ๆ และมีความรู้ความสามารถในวิชาชีพของตนเอง สภาวิชาชีพบัญชี (<http://www.fap.or.th/index.php>, 2559 ข) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความเป็นมืออาชีพ หมายถึง การปฏิบัติงานที่มีคุณภาพ มีความชำนาญ มีความเป็นอิสระ ไม่เกิดความผิดพลาดในการทำงานที่เป็นสาระสำคัญ ยึดถือในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอย่างเคร่งครัด ตามข้อกำหนดในมาตรา 47 แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2547 เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในวิชาชีพบัญชี

นักบัญชีกับมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ IES (International Education Standard for Professional Accountants : IES) ฉบับที่ 3 เป็นมาตรฐานที่กำหนดส่วนประสมของทักษะที่นักบัญชีต้องมี เพื่อให้มีคุณสมบัติเป็นนักบัญชีมืออาชีพ เนื่องจากผู้ว่าจ้างนักบัญชี ลูกค้า และสาธารณชน มีความคาดหวังที่เพิ่มมากขึ้น ในเรื่องคุณภาพการสอบบัญชีมืออาชีพเกี่ยวกับการทำงานให้เกิดประโยชน์ต่อที่ทำงานและสังคม ทำให้เกิดความสำคัญในเรื่องทักษะความเป็นมืออาชีพ

2.4.1 ความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี ในปัจจุบันทุกธุรกิจมีการแข่งขันและยิ่งนับวันจะทวีความรุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ หรือองค์กรต่างมีการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานทั้งนี้เพราะองค์กรต่าง ๆ เหล่านี้ ต่างแสวงหาความเป็นเลิศทางธุรกิจหรือแสวงหาความสำเร็จในการประกอบธุรกิจ หรือการดำเนินภารกิจที่รับผิดชอบ และหากว่าองค์กรหรือบุคคลต่าง ๆ ที่ประสบความสำเร็จนั้น จะต้องประกอบด้วยปัจจัยสำคัญต่าง ๆ มากมาย โดยหนึ่งในปัจจัยสำคัญต่าง ๆ เหล่านี้มีอยู่ปัจจัยหนึ่งที่นำมาซึ่งความสำเร็จของกิจการหรือบุคคล ได้แก่ ความเป็นมืออาชีพ (Professionalism) ซึ่งมีผู้ให้ความเห็นของ ความเป็นมืออาชีพ ไว้หลายแนวทาง ตัวอย่างเช่นองค์กรหรือบุคคลจะต้องตระหนักถึงตัวแบบของการเปลี่ยนแปลงที่จะนำมาใช้เพราะว่ามีหลายทางเลือกและเพื่อให้เกิดความเข้าใจ ในบริบทของการเปลี่ยนแปลงนั้น ๆ กระบวนการนำการทำงานแบบมืออาชีพแนวใหม่มาใช้และกลไกของการให้ผู้คนเข้ามามีส่วนร่วมให้มากพอ จนเกิดความเปลี่ยนแปลงเป็นสิ่งที่ต้องคิดให้รอบคอบ (นันทวรรณ วงศ์ไชย, 2552 : 17-18)

1. ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (Intellectual)
2. ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (Technical and Functional)
3. ด้านบุคคล (Personal)
4. ด้านทักษะสัมพันธ์และการสื่อสาร (Interpersonal and Communicate)

5. ด้านองค์กร (Organizational)

2.4.2 ความหมายของความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี

ความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี หมายถึง มีความชำนาญในการปฏิบัติงาน ความรู้ ความสามารถที่มีคุณภาพ มีความเป็นอิสระในการดำเนินงาน ไม่เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงานที่เป็นสาระสำคัญ ยึดถือในจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพอย่างเคร่งครัด ผู้สอบบัญชีต้องใช้ความเป็นมืออาชีพในการสอบบัญชีให้แก่ธุรกิจ เพื่อนำมาสู่ความแข็งแกร่ง ศักยภาพความอยู่รอดและความสำเร็จ มีการยึดถือการปฏิบัติงานที่เป็นระบบความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี จะมีคุณค่าสูงขึ้นถ้ามีการผสมผสานทักษะต่าง ๆ เพื่อคุณสมบัติเป็นผู้สอบบัญชีอย่างมืออาชีพ

2.4.3 วัตถุประสงค์ของความเป็นมืออาชีพ

การทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพรวดเร็วและเป็นที่ยอมรับขององค์กรหรือบุคคลภายนอก โดยอาศัยการฝึกฝนและพัฒนาอยู่ตลอดเวลาจนเกิดความเชี่ยวชาญหรือเป็นมืออาชีพความเป็นมืออาชีพ มีความสำคัญมากในการปฏิบัติงาน ความเป็นมืออาชีพในตัวอย่างส่งผลดีต่อตนเองและด้านการทำงานสังคมยอมรับในผลลัพธ์ที่ออกมา ดังนั้นความสำคัญของการเป็นมืออาชีพแบ่งออกได้เป็น 12 ข้อดังนี้ (จำลองขันธ์ ขุนพลแก้ว, 2551)

- 1) ไม่ล้าเส้น การเป็นมืออาชีพควรระวังการพูด กิริยา ท่าทาง การเขียนและการลงมือทำงาน ไม่วิจารณ์งาน ไม่ก้าวร้าวงานของบุคคลอื่น
- 2) ศึกษาเรียนรู้ได้ด้วยตัวเอง โดยทำงานแบบสร้างสรรค์ คิดเป็นระบบ ป้องกันการเกิดปัญหาใหม่และป้องกันปัญหาเดิมที่เกิดซ้ำซาก ประเมินสถานการณ์ ศึกษาข้อมูลองความเป็นไปได้และหาแนวทางการทำงานใหม่ ๆ
- 3) มีความรับผิดชอบสามารถยอมรับและจัดการกับผลที่เกิดขึ้น ทั้งผลโดยตรงและผลกระทบทางอ้อม ทั้งความดีและความชอบ และความผิดพลาดไม่หลีกเลี่ยงปัญหาหรือนำปัญหาไปให้บุคคลอื่น
- 4) มีการตัดสินใจได้ดีในการทำงานเมื่อเผชิญกับปัญหามีเวลาจำกัด ไม่สามารถหาข้อมูลมาช่วยได้ความเป็นมืออาชีพ ช่วยให้มีเชื่อมั่นและตัดสินใจได้ดี
- 5) ให้เกียรติและยอมรับบุคคลอื่นเคารพกติกา มารยาททางธุรกิจและสังคมนับถือตนเองมากเท่ากับนับถือบุคคลอื่นตระหนักถึงความมนุษยมีศักดิ์ศรีและเกียรติเท่ากัน
- 6) รักษาเกียรติเมื่อเกิดความพ่ายแพ้ สามารถยอมรับได้มีการวางตัวที่ดี รักษาเกียรติและความสง่างามบุคคลที่ไม่มีความเป็นมืออาชีพ มักเผยแพร่ให้บุคคลอีกด้านหนึ่งเมื่อ

บุคคลมีความเป็นมืออาชีพ เมื่อพ่ายแพ้จะไม่มีปฏิกิริยาทางลบกับผู้อื่นะ ไม่ใช่ขี้อายเป็นความผิดของผู้อื่นมีอารมณ์ที่สงบนิ่ง

7) ยอมรับการเปลี่ยนแปลงความเป็นมืออาชีพสามารถปรับตัวกับความเปลี่ยนแปลงได้ดี ยอมรับได้ในเวลาอันสั้นบางกรณี อาจไม่เห็นด้วยแต่ไม่ต่อต้าน พยายามชี้แจงผลกระทบให้ผู้รับผิดชอบทราบและหาแนวทางแก้ไข

8) เมื่อเกิดความผิดพลาดขึ้น ยอมรับผิดและขอโทษ ไม่ขยายความผิดพลาดของบุคคลอื่นให้ใหญ่ขึ้น ไม่ปิดบังหรือกลบเกลื่อนความผิดพลาดของตนเอง ยอมรับผิดและขอโทษพร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขให้ผลงานดีขึ้น

9) มีความยืดหยุ่นปรับตัวได้ ความยืดหยุ่นของผู้มีความเป็นมืออาชีพคือความพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงในเหตุการณ์ต่าง ๆ มีทัศนคติเชิงบวกโดยนำการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้นมาใช้พัฒนาศักยภาพของตนเองให้ดีขึ้น

10) ไม่หลงตัวเอง ให้เกียรติผู้ร่วมงาน ไม่ใช้การบริหารเสน่ห์ เพื่อให้ผู้อื่นมาชอบ โดยใช้วิธีการทุ่มเท สร้างผลงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย

11) มนุษยธรรมกับการดำเนินธุรกิจ การดำเนินธุรกิจมุ่งเน้นการสร้างผลกำไรในรูปแบบของตัวเงิน มีการแข่งขันสูงอาจมีการทำงาน เพื่อผลประโยชน์แอบแฝง แต่ความเป็นมืออาชีพสามารถสร้างความสมดุลระหว่างงานกับผลประโยชน์ทางธุรกิจ ได้แบบมีชัยชนะทั้ง 2 ฝ่าย

12) การพัฒนาศักยภาพของตนเองให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ความเป็นมืออาชีพตระหนักถึงคุณค่าการพัฒนาตนเอง โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายและช่วยพัฒนาสังคมได้

จากความสำคัญของ ความเป็นมืออาชีพสามารถสรุปได้ว่า บุคคลที่มีความเป็นมืออาชีพอาศัยปัจจัยหลาย ๆ ด้านประกอบกัน เพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของตัวบุคคลนั้น ซึ่งเห็นได้จากผลงานหรือชื่อเสียง ประกอบด้วยความรับผิดชอบ ไม่ล้าเส้น การตัดสินใจด้วยความรอบคอบ เนื่องจากเป็นตัวชี้วัดในการปฏิบัติงานและศักยภาพของบุคคลนั้น ๆ ได้

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี

คุณภาพการสอบบัญชี ความหมายของ คุณภาพการสอบบัญชีเป็นการประเมินคุณภาพของการรายงานผลการดำเนินงานที่แสดงไว้ในรายงานทางการเงิน เป็นสาระสำคัญทางด้านภาวะการ การรายงานการตรวจสอบรับรองบัญชี ที่แสดงในงบการเงินแสดงฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน ตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในลักษณะของข้อมูลที่มีคุณค่าต่อผู้ใช้รายงานทางการเงิน หรือข้อมูลที่แสดงในรายงานทางการเงินจะต้องเป็นประโยชน์มีคุณค่าต่อผู้ใช้รายงานทางการเงินเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงินเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความ เป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชีสามารถปฏิบัติงานในความรับผิดชอบของตนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการสร้างความเชื่อมั่นความถูกต้องและครบถ้วนในสาระสำคัญเพื่อเป็นประโยชน์ในการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน

วัตถุประสงค์ของการตรวจสอบเป็นกระบวนการเพิ่มระดับความเชื่อมั่นของผู้ใช้งบการเงินที่มีต่อบการการเงิน การบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวเกิดขึ้นได้ โดยการแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชี ว่างบการเงินได้จัดทำขึ้นในสาระสำคัญตามแม่บทการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องหรือไม่ในกรณีของแม่บท เพื่อวัตถุประสงค์ทั่วไปส่วนใหญ่ความเห็นดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับการระบุว่างบการเงินถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามแม่บทหรือไม่ การปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีและข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง ทำให้ผู้สอบบัญชีสามารถแสดงความเห็นดังกล่าวได้สภาวิชาชีพในพระบรมราชูปถัมภ์ (2556)

งบการเงินที่ต้องได้รับการตรวจสอบ คืองบการเงินของกิจการที่จัดทำขึ้นโดยผู้บริหารของกิจการภายใต้การกำกับดูแลของผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมาตรฐานการสอบบัญชี ไม่ได้กำหนดความรับผิดชอบของผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล และไม่ได้บ่งชี้ข้อกฎหมายหรือข้อบังคับที่กำหนดความรับผิดชอบของบุคคล ดังกล่าวอย่างไรก็ตามการตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี เป็นการตรวจสอบบนหลักการที่ว่าผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล (ในกรณีที่เหมาะสม) ได้รับทราบถึงความรับผิดชอบอันเป็นพื้นฐานของการปฏิบัติงานตรวจสอบ การตรวจสอบงบการเงินไม่ได้ปลดเปลื้องความรับผิดชอบของผู้บริหารหรือผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเพื่อเป็นหลักพื้นฐานในการแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชี

สภาวิชาชีพบัญชี (2557) มาตรฐานการควบคุมคุณภาพฉบับที่ 1 องค์ประกอบที่สำคัญคือ

1. ความรับผิดชอบของผู้นำต่อคุณภาพภายในสำนักงาน คือสำนักงานต้องจัดให้มีนโยบายและวิธีปฏิบัติงาน เพื่อให้ตระหนักว่าคุณภาพเป็นสิ่งจำเป็นในการปฏิบัติงานบทบาทของหัวหน้าสำนักงานสอบบัญชี เพื่อให้สำนักงานมีคุณภาพตามที่กำหนด
2. ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง คือการกำหนดให้สำนักงานและบุคลากรของสำนักงานปฏิบัติ ตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
3. การตอบรับงานสอบบัญชีสำนักงานต้องมีกระบวนการและวิธีปฏิบัติในการตอบรับงานสอบบัญชีรวมถึงการคงไว้ ซึ่งความสัมพันธ์กับลูกค้าและงานที่มีลักษณะเฉพาะ
4. ทรัพยากรบุคคลสำนักงานต้องออกแบบวิธีปฏิบัติ เพื่อให้สำนักงานมีบุคลากรที่มีคุณภาพมีทักษะ ความรู้ ความสามารถและยึดมั่นในหลักจรรยาบรรณที่เพียงพอ
5. การปฏิบัติงานกำหนดวิธีปฏิบัติงานให้เป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพและข้อกำหนดทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
6. การติดตามผลคือการติดตามผลเกี่ยวกับนโยบายวิธีปฏิบัติในการควบคุมคุณภาพที่กำหนดไว้

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กฤติกา มุ่งหมาย (2556) ศึกษาแนวทางการพัฒนาศักยภาพนักบัญชีในปัจจุบันให้เป็นมาตรฐานสากลและสอดคล้องกับความพึงประสงค์ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างเป็นสถานประกอบการที่อยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 400 ราย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือสถิติ One-Way ANOVA และสถิติเชิงพรรณนาผลการวิจัยพบว่าสถานประกอบการ มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะบัณฑิตในปัจจุบัน โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ด้านทักษะทางวิชาชีพ ด้านจริยธรรมและทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพและด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ

บุญรวย นะเป้า (2556) ศึกษาสมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพในการทำงาน : กรณีศึกษา นักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีและประสิทธิภาพในการทำงานและเพื่อ

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างคือนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 312 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบสมมติฐานด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันผลการวิจัยพบว่า

1. สมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านคุณลักษณะ อยู่ในระดับมากเช่นกัน

2. ประสิทธิภาพในการทำงานของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรีโดยรวม อยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านงานเสร็จทันเวลา ด้านความเชื่อถือได้ ด้านผลงานได้มาตรฐานและด้านการให้คำปรึกษาแนะนำได้ถูกต้องสมบูรณ์ อยู่ในระดับมากเช่นกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพในการทำงานของนักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี โดยรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($r = 0.64$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สุกัญญา เจียรนัย และสุนิย์รัตน์ วุฒิจินดานนท์ (2556) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของงานสอบบัญชีกับความเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานต่อเนื่องของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระหว่างปี 2550 - 2554 จำนวน 2001 ตัวอย่าง โดย 98 ตัวอย่างเป็นตัวอย่างที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงานต่อเนื่องวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สมการถดถอย Rare Evens Logistic Regression ผลการศึกษา พบว่าขนาดของสำนักงานสอบบัญชี มีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญ กับการแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชีต่อปัญหาการดำเนินงานต่อเนื่อง นอกจากนี้ผลการศึกษา ยังพบว่า ความเห็นของผู้สอบบัญชีในปีก่อน ภาวะความกดดันทางการเงินขนาดของกิจการการ มีดีความฟ้องร้องของบริษัท มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชี ต่อปัญหาการดำเนินงานต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม พบว่า ความเห็นของผู้สอบบัญชีต่อปัญหาการดำเนินงานต่อเนื่องไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ กับระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีในกิจการการ เปลี่ยนผู้สอบบัญชีและกระแสเงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงานติดลบ

กิตติยาภรณ์ อินธิปัก (2557) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมและระดับความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยกับความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย และเพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยกับความพร้อม ในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือการวิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์การสุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ 400 คน จากวิธีการสุ่มแบบ วิธีการสุ่มแบบง่ายตามสะดวก โดยกลุ่มตัวอย่าง คือผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย ผลการวิจัยพบว่า ทักษะด้านภาษาอังกฤษและภาษาอื่นในกลุ่มประเทศอาเซียน มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมากที่สุด ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยมีความพร้อมด้านวิชาชีพบัญชีเพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมากที่สุด ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยที่แตกต่างกันส่งผลต่อความพร้อมในการรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ลักขณา คำชู (2557) ศึกษาการพัฒนาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการต่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รวมถึงเป็นแนวทางแก่นักบัญชีที่จะพัฒนาตนเองให้มีคุณสมบัติที่ต้องการของตลาดแรงงาน ใช้แบบสอบถามที่ประยุกต์จากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มนักบัญชีที่ทำงานในสถานประกอบการ ในจังหวัดสงขลา รวมทั้งสิ้น 332 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานของความสัมพันธ์ด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า คุณสมบัติของนักบัญชีที่สถานประกอบการต้องการให้พัฒนามากที่สุดด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ในเรื่องความอดทนอดกลั้นและปัจจัยด้านอายุมีความสัมพันธ์กับด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณและด้านความรู้ ความสามารถทางด้านบัญชีปัจจัยด้านระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์ในด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศปัจจัยด้านประสบการณ์ในการทำงานมีความสัมพันธ์ ในด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณและด้านความรู้ ความสามารถทางด้านบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

รุจนา ชุนแก้ว (2557) ศึกษาความพร้อมของบุคลากรสาขาวิชาชีพบัญชีไทยสู่ความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยใช้แบบสอบถามที่ประยุกต์จากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มบุคลากรสาขาวิชาชีพบัญชีในจังหวัดสงขลา 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนักศึกษา อาจารย์และผู้จัดทำบัญชี รวมทั้งสิ้น 459 คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานของความสัมพันธ์ด้วยการวิเคราะห์สมการถดถอยผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่บุคลากรสาขาวิชาชีพบัญชีทั้งสามกลุ่ม ให้ความสำคัญและมีความพร้อมมากที่สุดปัจจัยด้านการปฏิบัติงาน ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตการปฏิบัติงาน ด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้และจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในทางกลับกันปัจจัยที่บุคลากรสาขาวิชาชีพบัญชี ทั้งสามกลุ่มให้ความสำคัญและมีความพร้อมน้อยที่สุดคือทักษะในด้านภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษามลายู ภาษาจีน เป็นต้น และทักษะในด้านภาษาอังกฤษในการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักศึกษาและอาจารย์จากสถาบันการศึกษาของรัฐมีความพร้อมมากกว่านักศึกษาและอาจารย์จากสถาบันการศึกษาเอกชนและนักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยต่ำจะมีความพร้อมมากกว่านักศึกษาที่มีเกรดเฉลี่ยสูง อีกทั้งพบว่าด้านทักษะทางปัญญาที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพร้อมของผู้จัดทำบัญชีสู่ความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ผลการศึกษาดังกล่าว สามารถลำดับความสำคัญในการพัฒนาซึ่งอาจเริ่มจากปัจจัยที่มีความพร้อมน้อยคือ ทักษะภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นการลดจุดอ่อนของบุคลากรสาขาวิชาชีพบัญชีไทย โดยจะต้องอาศัยความร่วมมือกันของภาครัฐและเอกชน

เฉลิมขวัญ คุรุบุญยงค์ (2557) ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์สำหรับอุตสาหกรรมญี่ปุ่นในประเทศไทย การวิจัยเรื่องคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์สำหรับอุตสาหกรรมญี่ปุ่นในประเทศไทยเป็นการศึกษาวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของนักบัญชีที่สถานประกอบการต้องการประกาศกรเป้าหมาย คือพนักงานกลุ่มอุตสาหกรรมญี่ปุ่นที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในนิคมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี จำนวน 300 คน การเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถามทั้งคำถามปลายปิดและคำถามปลายเปิด แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและคุณสมบัติของนักบัญชี การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติอย่างง่ายคือค่าแจกแจง ความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าร้อยละผลการวิจัยพบว่าคุณสมบัติที่พึงประสงค์ของนักบัญชีที่สถานประกอบการต้องการมากที่สุดคือคุณสมบัติด้านจรรยาบรรณความเที่ยงธรรมและความสุจริตและต้องการนักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถทางการบัญชีสำหรับภาษาญี่ปุ่นและการบัญชีญี่ปุ่นสถานประกอบการต้องการปานกลาง โดยเห็นว่ายังไม่มี

ความจำเป็นเนื่องจากอุตสาหกรรมญี่ปุ่นในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครส่วนใหญ่ มีระบบการทำ บัญชีวงจบบัญชีเป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีของประเทศไทยพนักงานบัญชีส่วนใหญ่เป็นคนไทย จึงยังไม่ถึงเห็นถึงความสำคัญของภาษาญี่ปุ่นและการบัญชีญี่ปุ่น ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย นักบัญชีต้องมีความขยันอดทนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีการติดตามงานจากผู้อื่นอย่าง สม่ำเสมอสามารถทำงานภายใต้ความกดดันสูงได้และสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ ต้องมี ภาวะความเป็นผู้นำที่ดีและสามารถควบคุมสถานการณ์ได้ควรมีความรู้ ความสามารถด้านภาษา อังกฤษเพียงพอ มีความรู้ด้านบัญชีต้นทุน บัญชีภาษีอากร และนักบัญชีที่ดีควรมีจรรยาบรรณ ทางการบัญชีและมีความรอบรู้ด้านการบัญชีเป็นอย่างดี

สมบุรณ์ กุมาร และฐิตินันท์ กุมาร (2557) ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ ของสถานประกอบการในจังหวัดน่าน เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ จาก แบบสอบถามผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการของสถานประกอบการในจังหวัดน่าน จำนวน 267 ตัวอย่าง เก็บข้อมูลในปี พ.ศ. 2553 วิเคราะห์ผลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการทดสอบ วิลคอกสัน (The Wilcoxon Signed Rank Test) เปรียบเทียบระดับความเห็นคุณสมบัตินักบัญชี ในปัจจุบันกับคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ผลการวิจัยพบว่า เจ้าของหรือผู้บริหารสถาน ประกอบการส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับดีต่อนักบัญชีที่มีในปัจจุบันคือ การมีระดับคะแนน เฉลี่ย 3.00 ขึ้นไป การมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการพิมพ์งาน การ รักสามัคคีและทำงานกันเป็นทีมมากที่สุด ขณะที่พึงประสงค์นักบัญชีที่มีความรู้ความสามารถ ด้านภาษีอากร ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเกี่ยวกับการพิมพ์งานและเกี่ยวกับ ตารางคำนวณได้ และการสามารถใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษในทักษะการพูด มากที่สุด ขณะที่ด้านคุณธรรม จริยธรรมเจ้าของหรือผู้บริหารของสถานประกอบการส่วนใหญ่ ต้องการนักบัญชีที่มีความซื่อสัตย์ สุจริตสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพ บัญชีที่มีความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์ สุจริตเป็นคุณสมบัตินักบัญชีที่ต้องการสูงสุด

สุนิสา จันทร์เที่ยง (2557) ศึกษาความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบที่มีต่อการ ควบคุมคุณภาพการสอบบัญชีและคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินโดย อ้างอิงกับมาตรฐาน การตรวจเงินแผ่นดิน เรื่องการควบคุมคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัย ครั้งนี้คือ นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดินระดับชำนาญการและปฏิบัติการ จำนวน 260 คน โดยใช้ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่า ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการวิเคราะห์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ผลการศึกษาค้นคว้า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี

จบการศึกษาปริญญาตรี ระยะเวลาในการทำงาน 2 - 5 ปี มีความเห็นเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ การสอบบัญชีและคุณภาพงานสอบบัญชี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับได้ดังนี้ ด้านข้อกำหนดทางจรรยาบรรณ ด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบและงานอื่น ด้านการบริหารงาน ตรวจสอบและงานอื่น ด้านทรัพยากรบุคคล ด้านความรับผิดชอบของผู้บริหารสูงสุดต่อคุณภาพงาน และด้านการติดตามผล ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ปฏิบัติงานที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อคุณภาพการสอบบัญชีแตกต่างกัน โดยช่วงอายุ 20 - 30 ปี มีระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด และมีความคิดเห็นแตกต่างกันจากช่วงอายุ 41 - 50 ปี และ 51 ปีขึ้นไป ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และพบว่า การควบคุมคุณภาพการสอบบัญชีมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี

ปรัศนี กายพันธ์ และนธิ เหมมันต์ (2557) ศึกษานักบัญชีไทยกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพของนักบัญชีไทย เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน 2) เพื่อเปรียบเทียบความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพของนักบัญชีไทยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ประสบการณ์ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ทำบัญชีในภาคใต้ การวิจัยครั้งนี้มีการกำหนดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรกรณีที่ทราบจำนวนประชากร ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 372 ราย และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 33 - 40 ปี มีวุฒิการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ปัจจุบันปฏิบัติงานด้านวิชาชีพบัญชีในตำแหน่งผู้ทำบัญชีอิสระ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านบัญชี 5 - 10 ปี และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้เข้ารับอบรมความรู้ด้านวิชาชีพบัญชี 10 - 20 ชั่วโมงต่อปี ประเด็นความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพบัญชีไทย โดยรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่านักวิชาชีพบัญชีมีความพร้อมด้านทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสารมากที่สุด รองลงมาเป็นทักษะทางปัญญา และทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่งานและทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล

การวิเคราะห์เปรียบเทียบความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพของนักบัญชีไทย พบว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานต่างกันมีความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพบัญชีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ในขณะที่กลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ อายุ ตำแหน่งงานต่างกัน มีความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพบัญชีไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้

รจนา ขุนแก้ว และมัทนชัย สุทธิพันธุ์ (2558) ศึกษาความพร้อมของนักศึกษาสาขาการบัญชีในมหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลาสู่ความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสำคัญของปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาศักยภาพและศึกษาความพร้อมของนักศึกษาสาขาการบัญชีต่อความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน รวมทั้งทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรดังกล่าว โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจำนวน 344 คนและใช้สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและสมการถดถอย ผลการศึกษพบว่านักศึกษามีความพร้อมเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 โดยปัจจัยที่ให้ความสำคัญและมีความพร้อมมากที่สุด คือปัจจัยด้านการปฏิบัติงานด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต การปฏิบัติงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้และจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในทางกลับกันพบว่าปัจจัยที่ให้ความสำคัญและมีความพร้อมน้อยที่สุด คือทักษะในด้านภาษาอังกฤษและด้านความรู้และทักษะในด้านภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษามาลายู ภาษาจีน เป็นต้น อีกทั้งการทดสอบความสัมพันธ์ยังพบว่าสถาบันการศึกษาและเกรดเฉลี่ยมีความสัมพันธ์กับความพร้อมของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ ผลการศึกษาดังกล่าวสามารถ ลำดับความสำคัญในการพัฒนาซึ่งอาจเริ่มจากปัจจัยที่มีความพร้อมน้อยคือทักษะในภาษาอังกฤษและภาษาอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อเป็นการลดจุดอ่อนของบุคลากรสาขาวิชาชีพบัญชีไทยโดยจะต้องอาศัยความร่วมมือกันของภาครัฐและภาคเอกชน

พลสิน กลิ่นประทุม (2559) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพกับความสำเร็จในการทำงานของอาจารย์ผู้สอนวิชาการบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาอันดับของทักษะทางวิชาชีพและความสำเร็จในการทำงานของอาจารย์ผู้สอนวิชาการบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพกับความสำเร็จในการทำงานของอาจารย์ผู้สอนวิชาการบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรในการวิจัย คือ อาจารย์ผู้สอนวิชาการบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่ง จำนวน 240 คน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามระหว่างเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน 2557 และได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 139 ฉบับ คิดเป็นอัตราการตอบกลับคืน (Response Rate) ร้อยละ 57.92 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้ทดสอบการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้วิธีการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ (Multiple Correlation Analysis) และการวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการวิจัยพบว่า (1) อาจารย์ผู้สอนวิชาการบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลมีทักษะทางวิชาชีพ

และความสำเร็จในการทำงานอยู่ในระดับมาก (2) ทักษะทางวิชาชีพมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสำเร็จในการทำงานของอาจารย์ผู้สอนวิชาการบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

สำราญ บุญเจริญ ปริยาณัฐ เอียบศิริเมธี และปาลิดา เชนฐ์ขุนทด (2559) ศึกษา รูปแบบสมรรถนะวิชาชีพของผู้จัดทำบัญชีเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนในจังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับสมรรถนะวิชาชีพของผู้จัดทำบัญชีเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนในจังหวัดนครราชสีมาภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่าผู้จัดทำบัญชีใน จังหวัดนครราชสีมาส่วนใหญ่มีสมรรถนะวิชาชีพอยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงลำดับจากคะแนนเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ทักษะทางด้านปัญญา ด้านทักษะเฉพาะบุคคล ความรู้ในการวางแผนและควบคุมทางการเงิน ด้านความรู้ทั่วไปของผู้จัดทำบัญชี จรรยาบรรณวิชาชีพทักษะการปฏิสัมพันธ์และการสื่อสาร ความรู้ด้านบัญชีการเงินของผู้จัดทำบัญชีต้องมีทักษะการปฏิบัติงานทักษะ ด้านภาษาต่างประเทศตามลำดับ 2. ความรู้ทั่วไปผู้จัดทำบัญชีทักษะทางด้านปัญญาความรู้ ในการวางแผนและควบคุมทางการเงินและจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสมรรถนะของผู้จัดทำบัญชีเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนในจังหวัดนครราชสีมา 3. รูปแบบสมรรถนะวิชาชีพของผู้จัดทำบัญชีเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนในจังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วยความรู้ทั่วไปผู้จัดทำบัญชีทักษะทางด้านปัญญาความรู้ในการวางแผนและควบคุมทางการเงินและจรรยาบรรณวิชาชีพ ถึงร้อยละ 60.70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

ณัฐธิติดา จินมอญ (2559) ศึกษาความเป็นมืออาชีพร่วมกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อทดสอบอิทธิพลของการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด เทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร ทักษะการจัดการองค์กร ส่งผลต่อคุณภาพการสอบบัญชี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในต่างจังหวัดและกรุงเทพมหานคร จำนวน 233 คน ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ พหุคูณและการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 25 - 30 ปี การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี รายได้สุทธิเฉลี่ยต่อเดือนมากกว่า 60,000 บาท ประสบการณ์การสอบบัญชีมากกว่า 9 ปี สำนักงานสอบบัญชีเป็นสำนักงานสอบบัญชีอื่น ๆ ประสบการณ์ทำงานด้านอื่น ๆ คือ รับทำบัญชี มีความรู้ความสามารถด้านอื่น ๆ คือ ด้านคอมพิวเตอร์ การเข้ารับฝึกอบรม 5 - 6 ครั้งต่อปี และมีความต้องการในการฝึกอบรม คือ ด้านการสอบบัญชี

ความสัมพันธ์ของความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย แต่ด้านทักษะการจัดการองค์กรไม่มีอิทธิพลต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ดังนั้นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ควรนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการสอบบัญชีให้มีประสิทธิภาพ สร้างคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ให้มีความน่าเชื่อถือ และสร้างข้อได้เปรียบในวิชาชีพสอบบัญชีรับอนุญาต เพื่อปรับปรุงและพัฒนากลยุทธ์บริการงานสอบบัญชีให้มีคุณภาพสูงมากยิ่งขึ้น

ณัฐนิชา พู่เฟื่องสมบัติ (2559) ศึกษาคุณภาพงานสอบบัญชีและการตกแต่งกำไร การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณภาพงานสอบบัญชี และการตกแต่งกำไร ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในช่วงปี พ.ศ. 2554 ถึงปี พ.ศ. 2558 เป็นระยะเวลา 5 ปี จำนวนทั้งสิ้น 349 บริษัท คิดเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,740 ตัวอย่าง โดยงานวิจัยชิ้นนี้ใช้การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาและการวิเคราะห์สมการถดถอย โดยการศึกษาครั้งนี้ได้ใช้ขนาดของสำนักงานสอบบัญชีและระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีอย่าง ต่อเนื่อง เป็นตัวแทนในการวัดคุณภาพงานสอบบัญชีในส่วนของกำไรที่ตกแต่งกำไรนั้น วัดด้วยรายการคงค้างทางบัญชีส่วนที่เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหาร จากการศึกษาพบว่ารายการคงค้างทางบัญชีส่วนที่เกิดจากดุลยพินิจของผู้บริหารนั้น มีความสัมพันธ์ในเชิงลบต่อขนาดของสำนักงานสอบบัญชี เช่นเดียวกันกับความสัมพันธ์ระหว่างรายการคงค้างทางบัญชีส่วนที่เกิดจากผู้บริหารและระยะเวลาการเป็นผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่องที่มีความสัมพันธ์เชิงลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เพ็ญธิดา พงษ์ธานี (2560) ศึกษาความสามารถในการปฏิบัติตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพฉบับที่ 1 (TSQC1) ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องที่ระบุไว้ในมาตรฐานการควบคุมคุณภาพ (TSQC1) เรื่องการควบคุมคุณภาพสำหรับสำนักงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบและการสอบทานงบการเงินและงานให้ความเชื่อมั่นอื่น ตลอดจนบริการที่เกี่ยวข้องเป็นตัวแปรตาม ลักษณะส่วนบุคคลของผู้สอบบัญชีเป็นตัวแปรอิสระและเป็นตัวกำหนดความสามารถในการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ในการวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ส่งให้ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ที่ปฏิบัติงานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 846 ราย ได้รับแบบสอบถามกลับจำนวน 260 รายคิดเป็นร้อยละ 30.73 ผลจาก

การวิจัยพบว่าลักษณะส่วนบุคคลของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแตกต่างกันมีความสามารถในการปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแตกต่างกันโดยพบว่าข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องขึ้นอยู่กับอายุประสบการณ์ปฏิบัติงานสอบบัญชี ระดับการศึกษา จำนวนลูกค้าและจำนวนผู้ช่วยผู้สอบบัญชี

ศิรินทิพย์ จ้อยพุดชา (2560) ศึกษาเรื่องผลกระทบของคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต่อความพร้อมในการทำงานด้านการบัญชีสืบสวนในประเทศไทย โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมด 271 ตัวอย่าง จากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย ซึ่งผลการศึกษาพบว่าคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ด้านประสบการณ์ในการทำงานสอบบัญชีเพศชายและระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์เชิงบวกต่อความพร้อมในการทำงานด้านบัญชีสืบสวนขณะที่ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการเบื้องต้นของบัญชีสืบสวนนั้นไม่พบความสัมพันธ์กับความพร้อมในการทำงานด้านการบัญชีสืบสวน

กัญฐณา ดิษฐ์แก้ว ยุพรัตน์ จันทรแก้ว นิภาพร นุ่มนวล และเชิดพงษ์ ขำประดิษฐ์ (2560) ศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตาก การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดตาก (2) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตาก จำแนกตามลักษณะและรูปแบบของธุรกิจประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดตาก โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 169 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามและทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติคือ การแจกแจง ความถี่ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า F-test หรือ One way ANOVA ซึ่งผลการศึกษาพบว่าระดับคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมด้านความรู้ ความสามารถในการวิชาชีพการบัญชีและด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพบัญชีในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงานและด้านความรู้ทั่วไป มีความต้องการในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดสำหรับการศึกษาเปรียบเทียบคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์โดยจำแนกตามลักษณะและรูปแบบของธุรกิจพบว่าผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่มีลักษณะธุรกิจแตกต่างกันและรูปแบบธุรกิจที่แตกต่างกันนั้น มีความต้องการคุณสมบัตินักบัญชีที่พึงประสงค์ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพบัญชีด้านความรู้พื้นฐานที่ส่งผลต่อการทำงาน

ทำงานด้านความรู้ทั่วไปแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ยกเว้นคุณสมบัตินักบัญชีฝั่งประสงค์ด้าน
จรรยาบรรณทางวิชาชีพไม่แตกต่างกัน

ณัฐา ธรเจริญกุล (2561) ศึกษาสมรรถนะของพนักงานบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการ
ทำงาน กรณีศึกษาสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ การ
วิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีจำแนกตาม
ข้อมูลทั่วไปขององค์กรและศึกษาอิทธิพลของสมรรถนะของพนักงานบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิผล
ในการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชี ในอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ใน
การวิจัย ได้แก่ สถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรมที่อยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ
จำนวน 318 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัยทำการวิเคราะห์ค่าความถี่ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวและการวิเคราะห์
การถดถอยพหุคูณในการทดสอบสมมติฐานผลการวิจัยพบว่า 1) สถานประกอบการที่มีข้อมูลทั่วไป
ขององค์กรแตกต่างกัน ได้แก่ ประเภทอุตสาหกรรมลักษณะของสถานประกอบการ จำนวนปีที่เปิด
ดำเนินการจำนวนโรงงาน/สำนักงานจากตารางที่ 3 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่งผลต่อประสิทธิผล
ในการปฏิบัติงานของพนักงานบัญชีที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05
2) สมรรถนะของพนักงานบัญชี ด้านทักษะทางวิชาชีพมีผลเชิงบวกต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน
ของพนักงานบัญชีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งอธิบายได้ว่าหากพนักงานบัญชีของ
สถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ มีทักษะทางวิชาชีพบัญชี
ที่สูงขึ้นจะส่งผลให้ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานสูงขึ้นด้วย และเมื่อพนักงานบัญชีมีสมรรถนะด้าน
ความรู้ด้านทักษะทางวิชาชีพและด้านจริยธรรมและทัศนคติรวมกันสามารถอธิบายประสิทธิผลใน
การปฏิบัติงานได้ร้อยละ 10.2

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้ศึกษาได้นำเสนอวิธีการดำเนินการวิจัย โดยมีสาระสำคัญตามลำดับ แบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การจัดการข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือผู้สอบบัญชีจากสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร ข้อมูลจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ (https://www.dbd.go.th/more_news.php?cid=441 วันที่ 25 เมษายน 2561) มีจำนวน 60 บริษัท ที่ผ่านการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทยซึ่งในสำนักงานบัญชีคุณภาพแต่ละแห่ง ไม่ทราบจำนวนผู้สอบบัญชีที่แน่นอน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้สอบบัญชีจากสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 60 บริษัท ที่ผ่านการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชีคุณภาพ ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบไม่เจาะจง (ไม่ใช่ความน่าจะเป็น) ให้ได้ขนาดตัวอย่างตัวที่กำหนด

3.1.3 การคำนวณขนาดตัวอย่าง ในการวิจัยนี้วางแผนการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ดังนั้นในการคำนวณขนาดตัวอย่างเพื่อให้การวิเคราะห์

ข้อมูลมีความเที่ยงตรง จะใช้การกำหนดขนาดของ Hair JF. (อ้างถึงใน(อ้างถึงใน Thabane L. 2005) et.al เสนอว่าในกรณีสมการทำนายค่าจากหลายตัวแปร (Multiple Regression) ที่ต้องการค่าอำนาจจำแนก Power = ร้อยละ 80 ที่ระดับนัยสำคัญ = 0.05 และต้องการประเมินค่า R^2 จากงานวิจัยที่ผ่านมามีค่าเท่ากับเท่าใด ซึ่งได้สูตรคำนวณตัวอย่างคือ

$$\text{ค่า } R^2 \geq 0.23 \text{ จะได้จาก } n = 50$$

$$\text{ค่า } R^2 \geq 0.12 \text{ จะได้จาก } n = 100$$

หลักการสำคัญ คือ อัตราส่วนของจำนวนตัวอย่าง (n) ต่อตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ในสมการต่ำสุดคือ 5 : 1 แต่มีการแนะนำว่าสัดส่วนที่ดีกว่า คืออย่างน้อย 15 - 20 ตัวอย่าง ต่อตัวแปรอิสระ 1 ตัว ทั้งนี้จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า ตัวแปรอิสระคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ทั้ง 4 ตัว ได้แก่ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาดด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร และด้านทักษะการจัดการองค์กร สามารถทำนายคุณภาพการสอบบัญชี ได้ร้อยละ 72 หรือค่า $R^2 = 0.72$ ดังนั้น ขนาดตัวอย่างอย่างน้อย คือ 50 แต่เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลมีความเที่ยงตรงมากที่สุด จะใช้หลักเกณฑ์กำหนดอัตราส่วนมาร่วมด้วย คือ งานวิจัยนี้มีตัวแปรอิสระ 4 ตัว ใช้อัตราส่วน 20 : 1 จะได้ขนาดตัวอย่างคือ 80 ตัวอย่าง เป็นอย่างน้อย

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยพิจารณาเครื่องมือวิจัยที่ผ่านมาร่วมกับพิจารณาตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้นในการสร้างเครื่องมือวิจัย คือ แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้สอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพ มีลักษณะแบบตัวเลือกจำนวน 9 ข้อ โดยครอบคลุมข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ การศึกษา รายได้ ประสบการณ์ การสอบบัญชี ประสบการณ์การทำงานในด้านอื่น ๆ และการเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอบบัญชี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพ ของผู้สอบบัญชี จำนวน 22 ข้อ โดยครอบคลุมความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้อย่างชาญฉลาด 4 ข้อ ด้านทักษะและการปฏิบัติหน้าที่ 5 ข้อ ด้านสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร 9 ข้อ และด้านทักษะ

การจัดการองค์กร 4 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า Likert Rating Scale (Likert, 1970) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี แบบสอบถามจำนวน 24 ข้อ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 7 ด้าน ได้แก่ 1. ความถูกต้อง 3 ข้อ 2. ด้านความเที่ยงธรรม 3 ข้อ 3. ด้านความชัดเจน 4 ข้อ 4. ด้านความกะทัดรัด 3 ข้อ 5. ด้านความสร้างสรรค์ 4 ข้อ 6. ด้านความสมบูรณ์ 3 ข้อ และ 7. ด้านความทันกาล 4 ข้อ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า Likert Rating Scale แบ่งออกเป็น 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แนวทางในการสร้างคุณภาพการสอบบัญชี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจความคิดเห็นของผู้สอบบัญชี ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลวิจัย ได้สร้างเครื่องตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการกำหนดขอบเขตในการออกแบบสอบถาม
2. วิเคราะห์วัตถุประสงค์เนื้อหาและโครงสร้างของการวิจัย เพื่อกำหนดแนวทางและกำหนดขอบเขตในการออกแบบสอบถาม
3. สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นฉบับร่าง โดยกำหนดประเด็นและขอบเขตคำถามด้วยการจัดเป็นหมวดหมู่ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสร็จเรียบร้อยแล้วเสนอที่อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยเพื่อปรับแก้ไข

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างอีเมลโดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ดำเนินการจัดทำแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างพร้อมกับตรวจสอบเอกสารเตรียมจะนำส่งทางอีเมล
2. จัดทำหนังสือขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อจัดส่งไปพร้อมแบบสอบถาม
3. ดำเนินการสแกนแบบสอบถาม และหนังสือขอความอนุเคราะห์ เป็นไฟล์ PDF จัดส่งถึงสำนักงานบัญชี ตามอีเมลที่ได้จากสำนักงานบัญชีที่ผ่านการรับรองคุณภาพสำนักงานบัญชีคุณภาพในกรุงเทพมหานคร ซึ่งกำหนดให้ส่งอีเมลตอบแบบสอบถามกลับมาภายใน 15 วัน หลังจากได้รับแบบสอบถาม โดยให้สแกนเป็นไฟล์ PDF หรือไฟล์รูปภาพเพื่อส่งกลับมา
4. เมื่อครบกำหนด 15 วัน หากไม่ได้รับแบบสอบถาม ไม่ครบตามกำหนด จะดำเนินการโทรศัพท์ไปยังกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ได้ตอบกลับ เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม
5. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับตอบกลับ
6. นำข้อมูลแบบสอบถามที่ได้รับมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5 การจัดการข้อมูล

การจัดการข้อมูลหลังจากรวบรวมแบบสอบถามได้ครบตามจำนวนที่กำหนด คืออย่างน้อย 80 ชุด จะทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ ครบถ้วนของแบบสอบถาม และทำการบันทึกข้อมูลจากแบบสอบถามใส่โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่บันทึกในโปรแกรมสำเร็จรูปจะทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติเชิงอนุมาน โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

3.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง โดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2) การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี จะวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ของคำตอบ และทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คะแนนความคิดเห็น โดยกำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99 - 100)

เห็นด้วยมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

เมื่อหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถาม จะต้องทำการแปลความหมายค่าเฉลี่ยความคิดเห็นออกมาเป็นระดับความเป็นมืออาชีพ โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99 - 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความเป็นมืออาชีพมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความเป็นมืออาชีพมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความเป็นมืออาชีพปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความเป็นมืออาชีพน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความเป็นมืออาชีพน้อยที่สุด

3) การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี จะวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ของคำตอบ และทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) คะแนนความคิดเห็น โดยกำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99 - 100)

เห็นด้วยมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
เห็นด้วยมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
เห็นด้วยน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

เมื่อหาค่าเฉลี่ยของคำตอบแบบสอบถามจะต้องทำการแปลความหมายค่าเฉลี่ย
ความคิดเห็นออกมาเป็นระดับคุณภาพการสอบบัญชี โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของ
ค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99 - 100)

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีคุณภาพมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีคุณภาพมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีคุณภาพกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีคุณภาพน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีคุณภาพน้อยที่สุด

3.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics)

ส่วนของการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้เพื่อทดสอบสมมติฐานการศึกษาคือ คุณลักษณะ
ความเป็นมืออาชีพส่งผลกระทบต่อเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี ของสำนักงานบัญชีคุณภาพ
ในเขตกรุงเทพมหานครมี 2 ส่วน คือ

1) การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation
Coefficient Analysis) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัว กับตัวแปรตามว่าเป็นไป
ในทิศทางใดและมีความสัมพันธ์มากน้อยเพียงใด รวมทั้งดูความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระแต่
ละตัวด้วย

2) การทดสอบอิทธิพลระหว่างคุณภาพการสอบบัญชีกับความเป็นมืออาชีพ
พิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple
Regression Analysis) และค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) เป็นการหาความสัมพันธ์
ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระมากกว่าหนึ่งตัว

3) การวิเคราะห์ความแตกต่างคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระต่อกัน (Independent Samples t-test) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One-Way ANOVA เมื่อพบความแตกต่างจะวิเคราะห์ด้วยการเปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของ ANOVA : LSD (Least Significant Different)

ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ กับคุณภาพการสอบบัญชี กำหนด สัญลักษณ์แทนตัวแปรเพื่อความสะดวกในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

X_1	แทน	ความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด
X_2	แทน	ความเป็นมืออาชีพ ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่
X_3	แทน	ความเป็นมืออาชีพ ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร
X_4	แทน	ความเป็นมืออาชีพ ด้านทักษะการจัดการองค์กร
Y	แทน	คุณภาพการสอบบัญชีภาพรวม
Y_1	แทน	คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้อง
Y_2	แทน	คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม
Y_3	แทน	คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน
Y_4	แทน	คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความกะทัดรัด
Y_5	แทน	คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสร้างสรรค์
Y_6	แทน	คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์
Y_7	แทน	คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันกาล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาวิจัยเรื่องคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพร่วมกับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล และนำเสนอผลวิเคราะห์ตามลำดับ แบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชีจากสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร

4.4 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้ทำบัญชี ที่มีข้อมูลส่วนบุคคลแตกต่างกัน

4.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชี

4.6 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชี

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 74.40 อายุมากกว่า 40 ปี ร้อยละ 47.60 ระดับการศึกษาสูงสุดระดับปริญญาตรี ร้อยละ 63.70 ประสบการณ์การสอบบัญชี 7 - 9 ปี ร้อยละ 42.30 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000 - 40,000 บาท ร้อยละ 44.60 และส่วนใหญ่มีการอบรมเกี่ยวกับการสอบบัญชี 1 - 2 ครั้งต่อปี ร้อยละ 65.50 มีประสบการณ์ทำงานอย่างอื่นมากที่สุด คือรับทำบัญชี ร้อยละ 45.20 มีความสามารถด้านอินเตอร์เน็ต ร้อยละ 69.00 โดยผู้ตอบแบบสอบถามต้องการฝึกอบรมเพิ่มเติมมากที่สุดในด้านกฎหมาย ร้อยละ 55.40 รายละเอียดดังตาราง 4.1 – 4.4

ตาราง 4.1 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	43	25.60
หญิง	125	74.40
รวม	168	100.0
อายุ		
ไม่เกิน 35 ปี	31	18.50
36 - 40 ปี	57	33.90
มากกว่า 40 ปี	80	47.60
รวม	168	100.0
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรี	107	63.70
สูงกว่าปริญญาตรี	61	36.30
รวม	168	100.0
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ไม่เกิน 20,000 บาท	16	9.50
20,001 - 40,000 บาท	75	44.60
40,001 - 60,000 บาท	61	36.30
มากกว่า 60,000 บาท	16	9.50
รวม	168	100.0
ประสบการณ์การสอบบัญชี		
1 - 3 ปี	25	14.90
4 - 6 ปี	39	23.20
7 - 9 ปี	71	42.30
มากกว่า 9 ปี	33	19.60
รวม	168	100.0

ตาราง 4.1 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
การฝึกอบรมเกี่ยวกับการสอบบัญชี		
1 - 2 ครั้ง/ปี	110	65.50
3 - 4 ครั้ง/ปี	36	21.40
5 - 6 ครั้ง/ปี	17	10.10
มากกว่า 6 ครั้ง/ปี	5	3.00
รวม	168	100.0

ตาราง 4.2 ร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์การทำงานด้านอื่น ๆ

ประสบการณ์การทำงานในด้านอื่น ๆ	ร้อยละ	
	มี	ไม่มี
ประสบการณ์รับทำบัญชี	45.20	54.80
ประสบการณ์วางระบบบัญชี	16.70	83.30
ประสบการณ์ตรวจสอบภายใน	23.80	76.20
ประสบการณ์คณะกรรมการตรวจสอบ	10.70	89.30
ประสบการณ์อื่น ๆ	45.80	54.20

ตาราง 4.3 ร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความสามารถด้านอื่น ๆ

ความสามารถด้านอื่น ๆ	ร้อยละ	
	มี	ไม่มี
ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์	47.00	53.00
ความสามารถด้านอินเทอร์เน็ต	69.00	31.00
ความสามารถด้านการเมืองและการปกครอง	10.10	89.90
ความสามารถด้านกฎหมาย	21.40	78.60
ความสามารถด้านอื่น ๆ	48.20	51.80

ตาราง 4.4 ร้อยละผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามความต้องการฝึกอบรมเพิ่มเติม

ความต้องการฝึกอบรมเพิ่มเติม	ร้อยละ	
	ต้องการ	ไม่ต้องการ
การบัญชี	26.80	73.20
เทคโนโลยีสารสนเทศ	24.40	75.60
การสอบบัญชี	45.80	54.20
กฎหมาย	55.40	44.60
ด้านอื่นๆ	41.70	58.30

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชีจากสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี จากสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ในภาพรวมผู้สอบบัญชีมีคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.04$, S.D. = 0.38) และในแต่ละด้านก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านทักษะการจัดการองค์กร ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.56) และน้อยที่สุด คือ ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.43) รายละเอียดแสดงดังตาราง 4.5

ตาราง 4.5 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี

ความเป็นมืออาชีพ	\bar{X}	S.D.	แปลผลระดับ
			ความเป็นมืออาชีพ
ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	4.00	0.40	มาก
ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่	3.89	0.43	มาก
ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร	4.10	0.34	มาก
ด้านทักษะการจัดการองค์กร	4.15	0.56	มาก
ภาพรวม	4.04	0.38	มาก

เมื่อพิจารณาคคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชีจากสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานครในแต่ละด้านเป็นดังนี้

4.2.1 ความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชีด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาดในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.40) โดยคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถในการจัดระบบงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.98) และน้อยที่สุดคือ การซักถาม การทำวิจัย การคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์สังเคราะห์ อย่างละเอียดรอบคอบ ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 1.00) รายละเอียดดังตาราง 4.6

ตาราง 4.6 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด

ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	\bar{X}	S.D.	แปลผล ความเป็น มืออาชีพ
1. ความสามารถในการจัดระบบงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม	4.07	0.98	มาก
2. ความเข้าใจในสารสนเทศ สิ่งพิมพ์ และแหล่งข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ดี	4.03	1.00	มาก
3. การซักถาม การทำวิจัย การคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์สังเคราะห์ อย่างละเอียดรอบคอบ	3.90	1.00	มาก
4. สามารถระบุปัญหาและแก้ไขปัญหาในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยอย่างมีประสิทธิภาพ	4.01	0.93	มาก
ภาพรวม	4.00	0.40	มาก

4.2.2 ความเป็นมืออาชีพ ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.43) โดยคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถในการวัดมูลค่าและการรับรู้องค์ประกอบของงบการเงินงบกำไรขาดทุนและงบแสดงฐานะทางการเงินตลอดจนมีความสามารถในการเลือกใช้เกณฑ์ในการวัดมูลค่าในงบการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.82) และน้อยที่สุดคือ การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการบัญชีกับความเสี่ยงทางธุรกิจได้เป็นอย่างดี ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 1.13) รายละเอียดดังตาราง 4.7

ตาราง 4.7 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่

ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่	\bar{X}	S.D.	แปลผล ความเป็น มืออาชีพ
1. ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการทำงานของโปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านการบัญชีเป็นอย่างดี	3.85	0.95	มาก
2. ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โทรศัพท์เคลื่อนที่ติดต่อสื่อสารและการส่งสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ	3.81	1.04	มาก
3. การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการบัญชีกับความเสี่ยงทางธุรกิจได้เป็นอย่างดี	3.68	1.13	มาก
4. ความสามารถในการวัดมูลค่าและการรับรู้องค์ประกอบของงบการเงินงบกำไรขาดทุนและงบแสดงฐานะทางการเงินตลอดจนมีความสามารถในการเลือกใช้เกณฑ์ในการวัดมูลค่าในงบการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.18	0.82	มาก
5. ความรู้และความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์และเข้าใจ การใช้ประโยชน์รวมถึงสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพได้เป็นอย่างดี เช่น กฎหมายว่าด้วยการสอบบัญชี กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร	3.90	0.98	มาก
ภาพรวม	3.89	0.43	มาก

4.2.3 ความเป็นมืออาชีพ ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสารในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.34) โดยคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสามารถในการติดต่อสื่อสารทั้งระหว่างบุคคลและการ

สื่อสารระหว่างองค์กรเพื่อให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.88) ให้โอกาสสมาชิกของทีมเสนอแนะวิจารณ์ให้ข้อมูล และติชมซึ่งกันและกัน เพื่อให้การติดต่อสื่อสารเกิดประโยชน์มากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.91) และน้อยที่สุดคือ สร้างความเชื่อมั่น และความไว้วางใจซึ่งกันและกันเพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.99) รายละเอียดดังตาราง 4.8

ตาราง 4.8 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร

ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร	\bar{X}	S.D.	แปลผล ความเป็น มืออาชีพ
1. ความสามารถในการติดต่อสื่อสารทั้งระหว่างบุคคล และการสื่อสารระหว่างองค์กรเพื่อให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี	4.30	0.88	มาก
2. ให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีมเนื่องจากหน่วยงานหรือองค์กรจะบรรลุจุดมุ่งหมายได้ต้องอาศัยความร่วมมือและการประสานงานระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้อง	4.08	0.98	มาก
3. สามารถทำให้สมาชิกในทีมเกิดความเข้าใจตรงกันในการทำงานให้การทำงานดำเนินไปในทิศทางเดียวกันจนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้	4.11	0.83	มาก
4. การวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกันและมีการประเมินผลการทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.13	0.90	มาก
5. ศักยภาพในการสร้างความไว้วางใจความเชื่อมั่นให้สมาชิกในทีมมีการร่วมมือกันในการทำงานพึงพาอาศัยซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี	4.02	0.99	มาก

ตาราง 4.8 (ต่อ)

ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร	\bar{X}	S.D.	แปลผล ความเป็น มืออาชีพ
6. สร้างความเชื่อมั่น และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ	3.92	1.03	มาก
7. ศักยภาพในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงแก้ไขงาน ให้ดีอยู่เสมอ	4.05	0.96	มาก
8. ศักยภาพในการเป็นผู้นำของทีม ที่มีประสิทธิภาพ จูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานในทีมทำงานร่วมกันอย่าง สบายใจ เข้าใจกันเป็นอย่างดี	3.98	0.94	มาก
9. ให้โอกาสสมาชิกของทีมเสนอแนะวิจารณ์ ให้ข้อมูล และติชมซึ่งกันและกัน เพื่อให้การติดต่อสื่อสารเกิด ประโยชน์มากที่สุด	4.30	0.91	มาก
ภาพรวม	4.10	0.34	มาก

4.2.4 ความเป็นมืออาชีพ ด้านทักษะการจัดการองค์กร

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี ด้านทักษะการจัดการองค์กรในระดับมาก ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.56) โดยคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ให้ความสำคัญกับแนวคิดและหลักการความเป็นผู้นำในทางวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลให้ท่านสามารถบรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จในวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.93) และน้อยที่สุดคือ ความสามารถที่จะจัดระบบและมอบหมายงานรวมถึงสามารถจูงใจและพัฒนาบุคลากรให้เป็นไปตามนโยบายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.95) รายละเอียดดังตาราง 4.9

ตาราง 4.9 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี ด้านทักษะการจัดการองค์กร

ด้านทักษะการจัดการองค์กร	\bar{X}	S.D.	แปลผล ความเป็น มืออาชีพ
1. ความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหาร โครงการการบริการทรัพยากรมนุษย์ และการจัดการ ทรัพยากรรวมถึงการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ	4.15	0.98	มาก
2. ความสามารถที่จะจัดระบบและมอบหมายงาน รวมถึงสามารถจูงใจและพัฒนาบุคลากรให้ปฏิบัติตาม นโยบายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ	4.10	0.95	มาก
3. ให้ความสำคัญกับแนวคิดและหลักการความเป็นผู้นำ ในทางวิชาชีพซึ่งจะส่งผลให้ท่านสามารถบรรลุเป้าหมาย และประสบความสำเร็จในวิชาชีพ	4.19	0.93	มาก
4. ให้ความสำคัญกับการสร้างแรงจูงใจในการทำงาน เพื่อ สร้างขวัญและกำลังใจในองค์กร	4.17	0.91	มาก
ภาพรวม	4.15	0.56	มาก

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขต กรุงเทพมหานคร

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ภาพรวมคุณภาพการสอบบัญชีอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.46) และในแต่ละด้านก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเที่ยงธรรม ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.40) และน้อยที่สุด คือ ด้านการสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.51) รายละเอียดแสดงดังตาราง 4.10

ตาราง 4.10 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณภาพการสอบบัญชี

คุณภาพการสอบบัญชี	\bar{X}	S.D.	แปลผลระดับ คุณภาพการสอบบัญชี
ด้านความถูกต้อง	4.44	0.45	มาก
ด้านความเที่ยงธรรม	4.47	0.40	มาก
ด้านความชัดเจน	4.21	0.45	มาก
ด้านความกะทัดรัด	4.25	0.46	มาก
ด้านความสร้างสรรค์	4.05	0.51	มาก
ด้านความสมบูรณ์	4.13	0.47	มาก
ด้านความทันกาล	4.09	0.50	มาก
ภาพรวม	4.22	0.46	มาก

เมื่อพิจารณาคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร ในแต่ละด้านเป็นดังนี้

4.3.1 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้อง

คุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความถูกต้อง พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.45) โดยประเด็นคุณภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ตรวจสอบและนำเสนอรายงานเป็นไปตามความจริงที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.61) และน้อยที่สุดคือ รวบรวมประเมิน สรุปและนำเสนอรายงาน อย่างระมัดระวังและแม่นยำเพียงพอประกอบวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.74) รายละเอียดดังตาราง 4.11

ตาราง 4.11 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้อง

ด้านความถูกต้อง	\bar{X}	S.D.	แปลผล ระดับคุณภาพ การสอบบัญชี
1. นำเสนอรายงานโดยให้ความสำคัญ	4.40	0.73	มาก
2. ตรวจสอบและนำเสนอรายงานเป็นไปตามความจริงที่เกี่ยวข้อง	4.52	0.61	มากที่สุด
3. รวบรวมประเมิน สรุปและนำเสนอรายงาน อย่างระมัดระวังและแม่นยำเพียงพอวิชาชีพ	4.40	0.74	มาก
ภาพรวม	4.44	0.45	มาก

4.3.2 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม

คุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความเที่ยงธรรม พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = 0.40) โดยประเด็นคุณภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต โดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.67) และน้อยที่สุดคือ นำเสนอข้อมูลในรายงานการสอบบัญชี ให้ความสำคัญถึงความเป็นกลางและความเป็นอิสระเพียงพอวิชาชีพบัญชี ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.73) รายละเอียดดังตาราง 4.12

ตาราง 4.12 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม

ด้านความเที่ยงธรรม	\bar{X}	S.D.	แปลผล ระดับคุณภาพ การสอบบัญชี
1. นำเสนอข้อมูลในรายงานการสอบบัญชี ให้มีความสำคัญถึงความเป็นกลางความเป็นอิสระเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	4.39	0.73	มาก
2. ทำการสอบบัญชีในกิจการรับตรวจ โดยปราศจากอคติและความลำเอียง	4.49	0.67	มาก
3. ให้มีความสำคัญกับการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริต โดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริง หรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ	4.54	0.67	มากที่สุด
ภาพรวม	4.47	0.40	มาก

4.3.3 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน

คุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความชัดเจน พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.45) โดยประเด็นคุณภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ให้มีความสำคัญเกี่ยวกับความชัดเจนของรายงานการสอบบัญชี เพื่อป้องกันความเข้าใจผิดพลาดของผู้ใช้ข้อมูลเสมอ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.82) และน้อยที่สุดคือ ทุกครั้งที่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ศัพท์เทคนิคจะต้องมีคำอธิบายหรือคำนิยามศัพท์เสมอ ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.97) รายละเอียดดังตาราง 4.13

ตาราง 4.13 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน

ด้านความชัดเจน	\bar{X}	S.D.	แปลผล ระดับคุณภาพ การสอบบัญชี
1. สามารถใช้ภาษาที่ชัดเจนในการสื่อสารให้ผู้ใช้อ่านข้อมูลเข้าใจในส่วนสาระสำคัญของรายงานการสอบบัญชีได้ดี	4.30	0.81	มาก
2. ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความชัดเจนของรายงานการสอบบัญชีเพื่อป้องกันความเข้าใจผิดพลาดของผู้ใช้ข้อมูลเสมอ	4.33	0.82	มาก
3. ให้ความสำคัญที่จะหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาทางวิชาการที่ไม่จำเป็นเพื่อป้องกันความไม่เข้าใจของผู้ใช้อ่านเสมอ	4.15	0.93	มาก
4. ทุกครั้งที่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ศัพท์เทคนิคจะต้องมีคำอธิบายหรือคำนิยามศัพท์เสมอ	4.05	0.97	มาก
ภาพรวม	4.21	0.45	มาก

4.3.4 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความกะทัดรัด

คุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความกะทัดรัด พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.46) โดยประเด็นคุณภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ให้ความสำคัญในการนำเสนอรายงานที่ตรงประเด็น และไม่อ้อมค้อม ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.80) และน้อยที่สุดคือ ให้ความสำคัญในการสร้างข้อมูลที่กระชับและได้ใจความเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและใช้เวลาน้อย ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.88) รายละเอียดดังตาราง 4.14

ตาราง 4.14 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความกะทัดรัด

ด้านความกะทัดรัด	\bar{X}	S.D.	แปลผล ระดับคุณภาพ การสอบบัญชี
1. ให้ความสำคัญในการนำเสนอรายงานตรงประเด็น ไม่อ้อมค้อม	4.30	0.80	มาก
2. ให้ความสำคัญในการสร้างข้อมูลทีละขั้นและได้ ใจความเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและใช้เวลาน้อย	4.21	0.88	มาก
3. ในการเสนอรายงานจะพิจารณาตัดทอนข้อความ และคำฟุ่มเฟือยที่ไม่จำเป็นออกไปแต่ยังคงไว้ซึ่งความ ต่อเนื่องของแนวคิดที่รายงานไว้เสมอ	4.23	0.86	มาก
ภาพรวม	4.25	0.46	มาก

4.3.5 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสร้างสรรค์

คุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความสร้างสรรค์ พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.51) โดยประเด็นคุณภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นำเสนอข้อแนะนำเพื่อเป็นประโยชน์ต่อบริษัทรับตรวจอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.93) และน้อยที่สุดคือ มุ่งเน้นเสนอรายงานที่มีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัทรับตรวจอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.92) รายละเอียดดังตาราง 4.15

ตาราง 4.15 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณภาพการสอบบัญชี ด้านการสร้างสรรค

ด้านความสร้างสรรค์	\bar{X}	S.D.	แปลผล ระดับคุณภาพ การสอบบัญชี
1. ในการแสดงความคิดเห็นในรายงานการสอบบัญชี นั้น จะให้ข้อมูล ที่แสดงหรือควรแสดงข้อมูล ในทางสร้างสรรค์	4.05	0.94	มาก
2. นำเสนอข้อแนะนำเพื่อเป็นประโยชน์ต่อบริษัทรับ ตรวจสอบ อย่างสม่ำเสมอ	4.12	0.93	มาก
3. มุ่งเน้นเสนอรายงานที่มีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อ บริษัท รับตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ	4.01	0.92	มาก
4. ให้ความสำคัญเกี่ยวกับข้อมูลในรายงานการสอบ บัญชี ที่จูงใจ ให้บริษัทรับตรวจสอบเกิดความรู้สึก ต้องการแก้ไขปัญหาหรือปฏิบัติตามข้อแนะนำที่ ท่านเสนอในรายงาน	4.04	0.93	มาก
ภาพรวม	4.05	0.51	มาก

4.3.6 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์

คุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความสมบูรณ์ พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.47) โดยประเด็นคุณภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ให้ความสำคัญในหลักฐานการสอบบัญชีอย่างเพียงพอ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.88) และน้อยที่สุดคือ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความครบถ้วนของ ข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญในการนำไปใช้เพื่อตัดสินใจของบริษัทรับตรวจสอบ ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.89) รายละเอียดดังตาราง 4.16

ตาราง 4.16 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์

ด้านความสมบูรณ์	\bar{X}	S.D.	แปลผล ระดับคุณภาพ การสอบบัญชี
1. ให้ความสำคัญในรายงานการสอบบัญชีที่จะนำเสนอ โดยมุ่งเน้นถึงความครบถ้วนสมบูรณ์ ของข้อมูล	4.16	0.89	มาก
2. ให้ความสำคัญในหลักฐานการสอบบัญชีอย่างเพียงพอเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์	4.16	0.88	มาก
3. ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความครบถ้วนของข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญในการนำไปใช้เพื่อตัดสินใจ ของบริษัทรับตรวจ	4.07	0.89	มาก
ภาพรวม	4.13	0.47	มาก

4.3.7 ความเป็นมืออาชีพ ด้านความทันกาล

คุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านความทันกาล พบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.50) โดยประเด็นคุณภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ให้ความสำคัญในการนำเสนอรายงานเพื่อใช้ในการตัดสินใจที่มีประสิทธิผลภายในระยะเวลาที่เหมาะสม ($\bar{X} = 4.15$, S.D. = 0.89) และน้อยที่สุดคือ ให้ความสำคัญในการนำเสนอข้อมูลที่ทันเวลาของหน่วยรับตรวจ โดยยังคงมุ่งเน้นถึงควมมีคุณภาพของการสอบบัญชี ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 1.00) รายละเอียดดังตาราง 4.17

ตาราง 4.17 ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคะแนนคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันกาล

ด้านความทันกาล	\bar{X}	S.D.	แปลผล ระดับคุณภาพ การสอบบัญชี
1. ให้ความสำคัญในการนำเสนอข้อมูลที่ทันเวลาของหน่วยรับตรวจ โดยยังคงมุ่งเน้นถึงควมมีคุณภาพของการสอบบัญชี	4.00	1.00	มาก
2. จัดทำรายงานการสอบบัญชีที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และทันเวลาเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพเสมอ	4.09	0.88	มาก
3. ให้ความสำคัญในการนำเสนอรายงาน เพื่อให้ในการตัดสินใจที่มีประสิทธิผลภายในระยะเวลาที่เหมาะสม	4.15	0.89	มาก
4. ให้ความสำคัญในการพิจารณาเปรียบเทียบประโยชน์ที่จะได้รับจากการนำเสนอรายงานที่ทันต่อเวลากับความเชื่อถือได้ของรายงานนั้นเสมอ	4.12	0.92	มาก
ภาพรวม	4.09	0.50	มาก

4.4 การวิเคราะห์ความแตกต่างค่าเฉลี่ยคุณภาพการสอบบัญชีระหว่างผู้สอบบัญชีที่มีข้อมูลส่วนบุคคลแตกต่างกัน

การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานครที่มีข้อมูลส่วนบุคคลแตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์สอบบัญชี ผลการวิเคราะห์เป็นดังนี้

4.4.1 จำแนกตามเพศ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คุณภาพการสอบบัญชีในภาพรวม ผู้สอบบัญชีเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P > 0.05$) และเมื่อพิจารณาคุณภาพ

การสอบบัญชีในแต่ละด้านก็ พบว่า ผู้สอบบัญชีเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($P > 0.05$)รายละเอียดดังตาราง 4.18

ตาราง 4.18 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพ จำแนกตามเพศ

คุณภาพการสอบบัญชี	เพศ	\bar{X}	S.D.	t	P
ด้านความถูกต้อง	ชาย	4.43	0.47	-0.107	0.915
	หญิง	4.44	0.44		
ด้านความเที่ยงธรรม	ชาย	4.49	0.40	0.263	0.793
	หญิง	4.47	0.40		
ด้านความชัดเจน	ชาย	4.22	0.48	0.138	0.890
	หญิง	4.20	0.44		
ด้านความกะทัดรัด	ชาย	4.27	0.47	0.349	0.727
	หญิง	4.24	0.45		
ด้านความสร้างสรรค์	ชาย	4.06	0.54	0.153	0.879
	หญิง	4.05	0.51		
ด้านความสมบูรณ์	ชาย	4.15	0.49	0.264	0.792
	หญิง	4.13	0.47		
ด้านความทันกาล	ชาย	4.10	0.56	0.122	0.903
	หญิง	4.09	0.48		
ภาพรวม	ชาย	4.23	0.48	0.172	0.864
	หญิง	4.22	0.45		

4.4.2 จำแนกตามระดับการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า คุณภาพการสอบบัญชีในภาพรวม ผู้สอบบัญชีที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นว่ามีคุณภาพน้อยกว่า ผู้สอบบัญชีที่จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ($P = 0.000 < 0.01$ และค่า t เป็น

ลบ) และเมื่อพิจารณาคุณภาพการสอบบัญชีในแต่ละด้านก็ พบว่าผู้สอบบัญชีที่จบการศึกษา ระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นว่ามีคุณภาพน้อยกว่า ผู้สอบบัญชีที่จบการศึกษาระดับสูงกว่า ปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P < 0.01$ และค่า t เป็นลบ) ในทุกด้าน รายละเอียดดังตาราง 4.19

ตาราง 4.19 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี ของสำนักงานบัญชีคุณภาพ จำแนกระดับการศึกษา

คุณภาพการสอบบัญชี	เพศ	\bar{X}	S.D.	t	P
ด้านความถูกต้อง	ปริญญาตรี	4.36	0.47	-3.489	0.001**
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.59	0.36		
ด้านความเที่ยงธรรม	ปริญญาตรี	4.40	0.42	-3.650	0.000**
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.61	0.31		
ด้านความชัดเจน	ปริญญาตรี	4.12	0.47	-3.716	0.000**
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.36	0.38		
ด้านความกะทัดรัด	ปริญญาตรี	4.17	0.48	-3.366	0.001**
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.39	0.38		
ด้านความสร้างสรรค์	ปริญญาตรี	3.95	0.53	-3.757	0.000**
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.23	0.43		
ด้านความสมบูรณ์	ปริญญาตรี	4.04	0.49	-3.644	0.000**
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.29	0.38		
ด้านความทันกาล	ปริญญาตรี	3.99	0.52	-3.908	0.000**
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.27	0.40		
ภาพรวม	ปริญญาตรี	4.13	0.48	-3.745	0.000**
	สูงกว่าปริญญาตรี	4.38	0.37		

** , * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และ 0.05

4.4.3 จำแนกตามอายุ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีในภาพรวม ผู้สอบบัญชีที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.01 ($P = 0.005 < 0.01$) และเมื่อพิจารณาคูณภาพการสอบบัญชีในแต่ละด้านก็ พบว่า ผู้สอบบัญชีที่มีอายุแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P < 0.01$) ในด้านความถูกต้อง ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความชัดเจน ด้านความสมบูรณ์ และด้านความทันกาล ส่วนด้านความกะทัดรัดและด้านความสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ($P < 0.05$) รายละเอียดดัง ตาราง 4.20

ตาราง 4.20 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพ จำแนกตามอายุ

คุณภาพการสอบบัญชี	อายุ	\bar{X}	S.D.	F	P
ด้านความถูกต้อง	ไม่เกิน 35 ปี	4.218	0.550	5.584	0.005**
	36 - 40 ปี	4.409	0.421		
	มากกว่า 40 ปี	4.538	0.402		
ด้านความเที่ยงธรรม	ไม่เกิน 35 ปี	4.243	0.504	6.681	0.002**
	36 - 40 ปี	4.462	0.375		
	มากกว่า 40 ปี	4.558	0.344		
ด้านความชัดเจน	ไม่เกิน 35 ปี	3.962	0.546	5.444	0.005**
	36 - 40 ปี	4.202	0.452		
	มากกว่า 40 ปี	4.291	0.395		
ด้านความกะทัดรัด	ไม่เกิน 35 ปี	4.040	0.536	4.316	0.015*
	36 - 40 ปี	4.231	0.458		
	มากกว่า 40 ปี	4.334	0.408		
ด้านความสร้างสรรค์	ไม่เกิน 35 ปี	3.808	0.614	4.494	0.013*
	36 - 40 ปี	4.036	0.526		
	มากกว่า 40 ปี	4.147	0.446		

ตาราง 4.20 (ต่อ)

คุณภาพการสอบบัญชี	อายุ	\bar{X}	S.D.	F	P
ด้านความสมบูรณ์	ไม่เกิน 35 ปี	3.885	0.558	5.912	0.003**
	36 - 40 ปี	4.102	0.465		
	มากกว่า 40 ปี	4.234	0.413		
ด้านความทันกาล	ไม่เกิน 35 ปี	3.817	0.611	5.488	0.005**
	36 - 40 ปี	4.089	0.492		
	มากกว่า 40 ปี	4.181	0.436		
ภาพรวม	ไม่เกิน 35 ปี	3.980	0.553	5.516	0.005**
	36 - 40 ปี	4.206	0.451		
	มากกว่า 40 ปี	4.312	0.399		

** , * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และ 0.05

จากผลการวิเคราะห์ในตาราง 4.20 พบว่าผู้สอบบัญชีที่มีอายุแตกต่างกัน ที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างรายคู่ ด้วยวิธีของ LSD ได้ผลวิเคราะห์ดังนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีในภาพรวม ของผู้สอบบัญชีที่มีอายุไม่เกิน 35 ปี เห็นว่าคุณภาพน้อยกว่า (Mean Difference ติดลบ) ผู้สอบบัญชีที่มีอายุ 36 - 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($P = 0.032 < 0.05$) และน้อยกว่าผู้สอบบัญชีที่มีอายุมากกว่า 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.001 < 0.01$)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้อง ของผู้สอบบัญชีที่มีอายุไม่เกิน 35 ปี เห็นว่าคุณภาพน้อยกว่า (Mean Difference ติดลบ) ผู้สอบบัญชีที่มีอายุมากกว่า 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.001 < 0.01$)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม ของผู้สอบบัญชีที่มีอายุไม่เกิน 35 ปี เห็นว่าคุณภาพน้อยกว่า (Mean Difference ติดลบ) ผู้สอบบัญชีที่มีอายุ 36 - 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($P = 0.015 < 0.05$) และน้อยกว่าผู้สอบบัญชีที่มีอายุมากกว่า 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.000 < 0.01$)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน ของผู้สอบบัญชีที่มีอายุไม่เกิน 35 ปี เห็นว่าคุณภาพน้อยกว่า (Mean Difference ติดลบ) ผู้สอบบัญชีที่มีอายุ 36 - 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($P = 0.021 < 0.05$) และน้อยกว่าผู้สอบบัญชีที่มีอายุมากกว่า 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.001 < 0.01$)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความกะทัดรัด ของผู้สอบบัญชีที่มีอายุไม่เกิน 35 ปี เห็นว่าคุณภาพน้อยกว่า (Mean Difference ติดลบ)ผู้สอบบัญชีที่มีอายุมากกว่า 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.004 < 0.01$)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสร้างสรรค์ ของผู้สอบบัญชีที่มีอายุไม่เกิน 35 ปี เห็นว่าคุณภาพน้อยกว่า (Mean Difference ติดลบ)ผู้สอบบัญชีที่มีอายุมากกว่า 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.003 < 0.01$)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์ ของผู้สอบบัญชีที่มีอายุไม่เกิน 35 ปี เห็นว่าคุณภาพน้อยกว่า (Mean Difference ติดลบ)ผู้สอบบัญชีที่มีอายุ 36 - 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($P = 0.043 < 0.05$) และน้อยกว่าผู้สอบบัญชีที่มีอายุมากกว่า 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.001 < 0.01$)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันกาล ของผู้สอบบัญชีที่มีอายุไม่เกิน 35 ปี เห็นว่าคุณภาพน้อยกว่า (Mean Difference ติดลบ)ผู้สอบบัญชีที่มีอายุ 36 - 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($P = 0.018 < 0.05$) และน้อยกว่าผู้สอบบัญชีที่มีอายุมากกว่า 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.001 < 0.01$) รายละเอียดดังตาราง

4.21

ตาราง 4.21 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี
ของสำนักงานบัญชีคุณภาพ จำแนกตามอายุ

คุณภาพการสอบบัญชี	(I) อายุ	(J) อายุ	Mean Difference (I-J)	P
ด้านความถูกต้อง	ไม่เกิน 35 ปี	36 - 40 ปี	-0.191	0.061
		มากกว่า 40 ปี	-0.320	0.001**
	36 - 40 ปี	มากกว่า 40 ปี	-0.129	0.082
ด้านความเที่ยงธรรม	ไม่เกิน 35 ปี	36 - 40 ปี	-0.219	0.015*
		มากกว่า 40 ปี	-0.315	0.000**
	36 - 40 ปี	มากกว่า 40 ปี	-0.096	0.141
ด้านความชัดเจน	ไม่เกิน 35 ปี	36 - 40 ปี	-0.240	0.021*
		มากกว่า 40 ปี	-0.329	0.001**
	36 - 40 ปี	มากกว่า 40 ปี	-0.089	0.236
ด้านความกะทัดรัด	ไม่เกิน 35 ปี	36 - 40 ปี	-0.192	0.069
		มากกว่า 40 ปี	-0.294	0.004**
	36 - 40 ปี	มากกว่า 40 ปี	-0.102	0.179
ด้านความสร้างสรรค์	ไม่เกิน 35 ปี	36 - 40 ปี	-0.229	0.054
		มากกว่า 40 ปี	-0.339	0.003**
	36 - 40 ปี	มากกว่า 40 ปี	-0.111	0.197
ด้านความสมบูรณ์	ไม่เกิน 35 ปี	36 - 40 ปี	-0.218	0.043*
		มากกว่า 40 ปี	-0.349	0.001**
	36 - 40 ปี	มากกว่า 40 ปี	-0.131	0.092
ด้านความทันกาล	ไม่เกิน 35 ปี	36 - 40 ปี	-0.271	0.018*
		มากกว่า 40 ปี	-0.364	0.001**
	36 - 40 ปี	มากกว่า 40 ปี	-0.093	0.263
ภาพรวม	ไม่เกิน 35 ปี	36 - 40 ปี	-0.225	0.032*
		มากกว่า 40 ปี	-0.332	0.001**
	36 - 40 ปี	มากกว่า 40 ปี	-0.107	0.159

** , * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และ 0.05

4.4.4 จำแนกตามประสบการณ์การสอบบัญชี

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี ในภาพรวม ของผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์การสอบบัญชีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.000 < 0.01$) และเมื่อพิจารณาคุณภาพการสอบบัญชี ในแต่ละด้านก็ พบว่าของผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์การสอบบัญชีแตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P < 0.01$) ในทุกด้านทั้งด้านความถูกต้อง ด้านความเที่ยงธรรม ด้านความชัดเจน ด้านความกะทัดรัด ด้านความสร้างสรรค์ ด้านความสมบูรณ์ และด้านความทันกาล รายละเอียดดังตาราง 4.22

ตาราง 4.22 การวิเคราะห์ความแตกต่างความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี ของสำนักงานบัญชีคุณภาพ จำแนกตามประสบการณ์การสอบบัญชี

คุณภาพการสอบบัญชี	ประสบการณ์การสอบบัญชี	\bar{X}	S.D.	F	P
ด้านความถูกต้อง	1 - 3 ปี	4.019	0.517	8.135	0.000**
	4 - 6 ปี	4.042	0.498		
	7 - 9 ปี	4.293	0.384		
	มากกว่า 9 ปี	4.432	0.378		
ด้านความเที่ยงธรรม	1 - 3 ปี	4.254	0.521	7.384	0.000**
	4 - 6 ปี	4.240	0.478		
	7 - 9 ปี	4.522	0.382		
	มากกว่า 9 ปี	4.647	0.334		
ด้านความชัดเจน	1 - 3 ปี	4.267	0.452	7.611	0.000**
	4 - 6 ปี	4.333	0.426		
	7 - 9 ปี	4.549	0.339		
	มากกว่า 9 ปี	4.636	0.317		
ด้านความกะทัดรัด	1 - 3 ปี	4.000	0.505	5.874	0.001**
	4 - 6 ปี	4.026	0.479		
	7 - 9 ปี	4.282	0.394		
	มากกว่า 9 ปี	4.417	0.373		

ตาราง 4.22 (ต่อ)

คุณภาพการสอบบัญชี	ประสบการณ์การ สอบบัญชี	\bar{X}	S.D.	F	P
ด้านความสร้างสรรค์	1 - 3 ปี	4.080	0.474	7.000	0.000**
	4 - 6 ปี	4.086	0.516		
	7 - 9 ปี	4.306	0.390		
	มากกว่า 9 ปี	4.455	0.407		
ด้านความสมบูรณ์	1 - 3 ปี	3.850	0.568	6.646	0.000**
	4 - 6 ปี	3.846	0.567		
	7 - 9 ปี	4.127	0.427		
	มากกว่า 9 ปี	4.296	0.453		
ด้านความทันกาล	1 - 3 ปี	3.919	0.531	6.922	0.000**
	4 - 6 ปี	3.965	0.517		
	7 - 9 ปี	4.198	0.401		
	มากกว่า 9 ปี	4.344	0.387		
ภาพรวม	1 - 3 ปี	3.870	0.600	7.309	0.000**
	4 - 6 ปี	3.904	0.540		
	7 - 9 ปี	4.166	0.407		
	มากกว่า 9 ปี	4.318	0.421		

** , * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และ 0.05

ที่มีประสบการณ์การทำงาน 7 - 9 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.008 < 0.01$) และน้อยกว่าผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 9 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.000 < 0.01$) ส่วนผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงาน 4 - 6 ปี เห็นว่ามีคุณภาพการสอบบัญชีด้านความสมบูรณ์ น้อยกว่า (Mean Difference ติดลบ) ผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงาน 7 - 9 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.01 \leq 0.01$) และน้อยกว่าผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 9 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.000 < 0.01$)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันกาล ของผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงาน 1 - 3 ปี เห็นว่ามีคุณภาพน้อยกว่า (Mean Difference ติดลบ) ผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงาน 7 - 9 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.008 < 0.01$) และน้อยกว่าผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 9 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.000 < 0.01$) ส่วนผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงาน 4 - 6 ปี เห็นว่ามีคุณภาพการสอบบัญชีด้านความทันกาลน้อยกว่า (Mean Difference ติดลบ) ผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงาน 7 - 9 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.006 < 0.01$) และน้อยกว่าผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานมากกว่า 9 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P = 0.000 < 0.01$) รายละเอียดดังตาราง 4.23

ตาราง 4.23 การวิเคราะห์ความแตกต่างเป็นรายคู่ค่าเฉลี่ยคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพ จำแนกตามประสบการณ์การสอบบัญชี

คุณภาพการสอบบัญชี	(I) ประสบการณ์ การสอบบัญชี	(J) ประสบการณ์ การสอบบัญชี	Mean Difference (I-J)	P
ด้านความถูกต้อง	1 - 3 ปี	4 - 6 ปี	0.013	0.901
		7 - 9 ปี	-0.268	0.007**
		มากกว่า 9 ปี	-0.393	0.001**
	4 - 6 ปี	7 - 9 ปี	-0.281	0.001**
		มากกว่า 9 ปี	-0.406	0.000**
		มากกว่า 9 ปี	-0.125	0.159
ด้านความเที่ยงธรรม	1 - 3 ปี	4 - 6 ปี	-0.066	0.492
		7 - 9 ปี	-0.283	0.001**
		มากกว่า 9 ปี	-0.370	0.000**
	4 - 6 ปี	7 - 9 ปี	-0.216	0.004**
		มากกว่า 9 ปี	-0.303	0.001**
		มากกว่า 9 ปี	-0.087	0.272
ด้านความชัดเจน	1 - 3 ปี	4 - 6 ปี	-0.026	0.816
		7 - 9 ปี	-0.282	0.005**
		มากกว่า 9 ปี	-0.417	0.000**
	4 - 6 ปี	7 - 9 ปี	-0.256	0.003**
		มากกว่า 9 ปี	-0.391	0.000**
		มากกว่า 9 ปี	-0.135	0.137
ด้านความกะทัดรัด	1 - 3 ปี	4 - 6 ปี	-0.006	0.958
		7 - 9 ปี	-0.226	0.028*
		มากกว่า 9 ปี	-0.375	0.001**
	4 - 6 ปี	7 - 9 ปี	-0.220	0.013*
		มากกว่า 9 ปี	-0.369	0.000**
		มากกว่า 9 ปี	-0.150	0.107

ตาราง 4.23 (ต่อ)

คุณภาพการสอบบัญชี	(I)	(J)	Mean	P
	ประสบการณ์ การสอบบัญชี	ประสบการณ์ การสอบบัญชี	Difference (I-J)	
ด้านความสร้างสรรค์	1 - 3 ปี	4 - 6 ปี	0.004	0.976
		7 - 9 ปี	-0.277	0.016**
		มากกว่า 9 ปี	-0.446	0.001**
	4 - 6 ปี	7 - 9 ปี	-0.281	0.005**
		มากกว่า 9 ปี	-0.449	0.000**
		7 - 9 ปี	มากกว่า 9 ปี	-0.169
ด้านความสมบูรณ์	1 - 3 ปี	4 - 6 ปี	-0.046	0.688
		7 - 9 ปี	-0.279	0.008**
		มากกว่า 9 ปี	-0.425	0.000**
	4 - 6 ปี	7 - 9 ปี	-0.232	0.010**
		มากกว่า 9 ปี	-0.379	0.000**
		7 - 9 ปี	มากกว่า 9 ปี	-0.146
ด้านความทันกาล	1 - 3 ปี	4 - 6 ปี	-0.034	0.781
		7 - 9 ปี	-0.296	0.008**
		มากกว่า 9 ปี	-0.448	0.000**
	4 - 6 ปี	7 - 9 ปี	-0.262	0.006**
		มากกว่า 9 ปี	-0.414	0.000**
		7 - 9 ปี	มากกว่า 9 ปี	-0.153

ตาราง 4.23 (ต่อ)

คุณภาพการสอบบัญชี	(I)	(J)	Mean	P
	ประสบการณ์ การสอบบัญชี	ประสบการณ์ การสอบบัญชี	Difference (I-J)	
ภาพรวม	1 - 3 ปี	4 - 6 ปี	-0.023	0.837
		7 - 9 ปี	-0.274	0.007**
		มากกว่า 9 ปี	-0.413	0.000**
	4 - 6 ปี	7 - 9 ปี	-0.251	0.004**
		มากกว่า 9 ปี	-0.390	0.000**
	7 - 9 ปี	มากกว่า 9 ปี	-0.139	0.130

** , * มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01 และ 0.05

4.5 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ กับคุณภาพการสอบบัญชี

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชี ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient Analysis) ผลการวิเคราะห์ พบว่า ภาพรวมคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ กับภาพรวมคุณภาพการสอบบัญชี มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.96 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันสูงมากและเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คุณภาพการสอบบัญชี และคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ทั้งหมดแล้วพบว่ามี ความสัมพันธ์ระดับสูงในทุกด้าน (ค่า $r > 0.8$)

ตาราง 4.24 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพและคุณภาพการสอบบัญชี

คุณภาพการสอบบัญชี	คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ				ภาพรวม
	ด้านการเรียนรู้ อย่างชาญฉลาด	ด้านเทคนิคและการปฏิบัติ หน้าที่	ด้านความสัมพันธ์ และติดต่อสื่อสาร	ด้านทักษะการ จัดการองค์กร	
ด้านความถูกต้อง	0.86**	0.87**	0.88**	0.89**	0.94**
ด้านความเที่ยงธรรม	0.84**	0.90**	0.89**	0.89**	0.95**
ด้านความชัดเจน	0.86**	0.91**	0.88**	0.88**	0.95**
ด้านความกะทัดรัด	0.84**	0.88**	0.87**	0.87**	0.93**
ด้านความสร้างสรรค์	0.86**	0.88**	0.89**	0.92**	0.95**
ด้านความสมบูรณ์	0.87**	0.88**	0.91**	0.90**	0.96**
ด้านความทันกาล	0.85**	0.89**	0.87**	0.91**	0.95**
ภาพรวม	0.87**	0.90**	0.90**	0.91**	0.96**

** มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

4.6 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ กับคุณภาพการสอบบัญชี

ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ กับคุณภาพการสอบบัญชี กำหนดสัญลักษณ์แทนตัวแปร เพื่อความสะดวกในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

4.6.1 คุณภาพการสอบบัญชีภาพรวม

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชี ภาพรวม (Y) พบว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (X_1) ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (X_3) และด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) ถูกเลือกเข้าสมการถดถอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$ ของสถิติ t) โดยไม่เกิดปัญหา Multicollinearity เนื่องจาก Tolerance ไม่ต่ำกว่า 0.02 และค่า VIF ไม่

เกิน 10 โดยสมการถดถอยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P_{(ANOVA)} = 0.000 < 0.01$) สมการถดถอยให้ค่า $R = 0.966$ และ ค่า $R^2 = 0.934$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพการสอบบัญชี ได้สูงถึง 93.4% และเมื่อพิจารณาอิทธิพลตัวแปรอิสระเป็นรายตัวที่ผ่านการจากค่า Standardized Coefficients Beta พบว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพด้านเทคนิค และการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) มีอิทธิพลมากที่สุด (Beta = 0.31) และจากค่า B เป็นบวกทั้งหมด แสดงว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพส่งผลกระทบบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี รายละเอียดแสดงในตาราง 4.25

ตาราง 4.25 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ และคุณภาพการสอบบัญชีภาพรวม

Model Profitability	Unstandardized		Standardized			Collinearity	
	Coefficients		Coefficients			Statistics	
	B	S.E.	Beta	t	P	Tolerance	VIF
Constant	-0.33	0.13		-2.63	0.01		
X_1	0.24	0.04	0.21	5.44	0.00	0.28	3.57
X_2	0.33	0.04	0.31	7.53	0.00	0.24	4.09
X_3	0.34	0.06	0.25	5.79	0.00	0.22	4.46
X_4	0.23	0.04	0.28	6.29	0.00	0.21	4.86
R = 0.966	$R^2 = 0.934$		Adj. $R^2 = 0.932$		S.E. = 0.119		
Df = 167	$P_{(ANOVA)} = 0.000$						

a. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชีภาพรวม (Y)

4.6.2 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้อง

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีด้านความถูกต้อง (Y_1) พบว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (X_1) ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (X_3) และด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) ถูกเลือกเข้าสมการถดถอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$ ของสถิติ t) โดยไม่เกิดปัญหา Multicollinearity เนื่องจาก Tolerance ไม่ต่ำกว่า 0.2 และค่า VIF ไม่เกิน 10 โดยสมการถดถอยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P_{(ANOVA)} = 0.000 < 0.01$) สมการถดถอยให้ค่า $R = 0.944$ และ ค่า $R^2 = 0.891$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพการสอบบัญชี ได้สูงถึง 89.1% และเมื่อพิจารณาอิทธิพลตัวแปรอิสระเป็นรายตัว จากค่า Standardized Coefficients Beta พบว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) มีอิทธิพลมากที่สุด ($Beta = 0.28$) และจากค่า B เป็นบวกทั้งหมดแสดงว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพส่งผลกระทบบวกเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี รายละเอียดแสดงในตาราง 4.26

ตาราง 4.26 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ และ คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้อง

Model Profitability	Unstandardized		Standardized			Collinearity	
	Coefficients		Coefficients			Statistics	
	B	S.E.	Beta	t	P	Tolerance	VIF
Constant	0.07	0.16		0.47	0.64		
X_1	0.29	0.06	0.26	5.33	0.00	0.28	3.57
X_2	0.25	0.06	0.23	4.46	0.00	0.24	4.09
X_3	0.32	0.07	0.24	4.44	0.00	0.22	4.46
X_4	0.22	0.05	0.28	4.88	0.00	0.21	4.86
$R = 0.944$	$R^2 = 0.891$		Adj. $R^2 = 0.888$		S.E. = 0.149		
Df = 167	$P_{(ANOVA)} = 0.000$						

a. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้อง (Y_1)

4.6.3 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีด้านความเที่ยงธรรม (Y_2) พบว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (X_1) ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (X_3) และด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) ถูกเลือกเข้าสมการถดถอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$ ของสถิติ t) โดยไม่เกิดปัญหา Multicollinearity เนื่องจาก Tolerance ไม่ต่ำกว่า 0.2 และค่า VIF ไม่เกิน 10 โดยสมการถดถอยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P_{(ANOVA)} = 0.000 < 0.01$) สมการถดถอยให้ค่า $R = 0.951$ และ ค่า $R^2 = 0.905$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพการสอบบัญชี ได้สูงถึง 90.5% และเมื่อพิจารณาอิทธิพลตัวแปรอิสระเป็นรายตัวจากค่า Standardized Coefficients Beta พบว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) มีอิทธิพลมากที่สุด ($Beta = 0.37$) และจากค่า B เป็นบวกทั้งหมดแสดงว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพส่งผลกระทบต่อเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี รายละเอียดแสดงในตาราง 4.27

ตาราง 4.27 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคุณระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ และ คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม

Model Profitability	Unstandardized		Standardized			Collinearity	
	Coefficients		Coefficients			Statistics	
	B	S.E.	Beta	t	P	Tolerance	VIF
Constant	0.51	0.13		3.89	0.00		
X_1	0.13	0.05	0.13	2.76	0.01	0.28	3.57
X_2	0.34	0.05	0.37	7.52	0.00	0.24	4.09
X_3	0.37	0.06	0.31	6.13	0.00	0.22	4.46
X_4	0.15	0.04	0.22	4.04	0.00	0.21	4.86
$R = 0.951$	$R^2 = 0.905$		Adj. $R^2 = 0.903$		S.E. = 0.124		
Df = 167	$P_{(ANOVA)} = 0.000$						

a. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม (Y_2)

4.6.4 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีด้านความชัดเจน (Y_3) พบว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (X_1) ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (X_3) และด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) ถูกเลือกเข้าสมการถดถอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$ ของสถิติ t) โดยไม่เกิดปัญหา Multicollinearity เนื่องจาก Tolerance ไม่ต่ำกว่า 0.2 และค่า VIF ไม่เกิน 10 โดยสมการถดถอยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P_{(ANOVA)} = 0.000 < 0.01$) สมการถดถอยให้ค่า $R = 0.954$ และ ค่า $R^2 = 0.909$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพการสอบบัญชี ได้สูงถึง 90.9% และเมื่อพิจารณาอิทธิพลตัวแปรอิสระเป็นรายตัว จากค่า Standardized Coefficients Beta พบว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) มีอิทธิพลมากที่สุด (Beta = 0.40) และจากค่า B เป็นบวกทั้งหมดแสดงว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพส่งผลกระทบบวกเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี รายละเอียดแสดงในตาราง 4.28

ตาราง 4.28 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ และ คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน

Model Profitability	Unstandardized		Standardized		Collinearity		
	Coefficients		Coefficients		Statistics		
	B	S.E.	Beta	t	P	Tolerance	VIF
Constant	-0.29	0.15		-1.97	0.05		
X_1	0.25	0.05	0.21	4.81	0.00	0.28	3.57
X_2	0.43	0.05	0.40	8.39	0.00	0.24	4.09
X_3	0.30	0.07	0.22	4.41	0.00	0.22	4.46
X_4	0.16	0.04	0.19	3.66	0.00	0.21	4.86
R = 0.954	$R^2 = 0.909$		Adj. $R^2 = 0.907$		S.E. = 0.138		
Df = 167	$P_{(ANOVA)} = 0.000$						

a. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน (Y_3)

4.6.5 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความกะทัดรัด

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีด้านความกะทัดรัด (Y_4) พบว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (X_1) ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (X_3) และด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) ถูกเลือกเข้าสมการถดถอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$ ของสถิติ t) โดยไม่เกิดปัญหา Multicollinearity เนื่องจาก Tolerance ไม่ต่ำกว่า 0.2 และค่า VIF ไม่เกิน 10 โดยสมการถดถอยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P_{(ANOVA)} = 0.000 < 0.01$) สมการถดถอยให้ค่า $R = 0.933$ และ ค่า $R^2 = 0.871$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพการสอบบัญชี ได้สูงถึง 87.1% และเมื่อพิจารณาอิทธิพลตัวแปรอิสระเป็นรายตัวจากค่า Standardized Coefficients Beta พบว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) มีอิทธิพลมากที่สุด (Beta = 0.32) และจากค่า B เป็นบวกทั้งหมดแสดงว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพส่งผลกระทบต่อเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี รายละเอียดแสดงในตาราง 4.29

ตาราง 4.29 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ และ คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความกะทัดรัด

Model Profitability	Unstandardized		Standardized		Collinearity		
	Coefficients		Coefficients		Statistics		
	B	S.E.	Beta	t	P	Tolerance	VIF
Constant	-0.24	0.18		-1.39	0.17		
X_1	0.22	0.06	0.19	3.52	0.00	0.28	3.57
X_2	0.34	0.06	0.32	5.63	0.00	0.24	4.09
X_3	0.38	0.08	0.28	4.76	0.00	0.22	4.46
X_4	0.18	0.05	0.21	3.46	0.00	0.21	4.86
R = 0.933	$R^2 = 0.871$		Adj. $R^2 = 0.868$		S.E. = 0.166		
Df = 167	$P_{(ANOVA)} = 0.000$						

a. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความกะทัดรัด (Y_4)

4.6.6 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสร้างสรรค์

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีด้านความสร้างสรรค์ (Y_5) พบว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (X_1) ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (X_3) และด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) ถูกเลือกเข้าสมการถดถอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$ ของสถิติ t) โดยไม่เกิดปัญหา Multicollinearity เนื่องจาก Tolerance ไม่ต่ำกว่า 0.2 และค่า VIF ไม่เกิน 10 โดยสมการถดถอยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P_{(ANOVA)} = 0.000 < 0.01$) สมการถดถอยให้ค่า $R = 0.957$ และ ค่า $R^2 = 0.915$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพการสอบบัญชี ได้สูงถึง 91.5% และเมื่อพิจารณาอิทธิพลตัวแปรอิสระเป็นรายตัวจากค่า Standardized Coefficients Beta พบว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) มีอิทธิพลมากที่สุด ($Beta = 0.38$) และจากค่า B เป็นบวกทั้งหมดแสดงว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพส่งผลกระทบต่อเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี รายละเอียดแสดงในตาราง 4.30

ตาราง 4.30 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ และคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสร้างสรรค์

Model Profitability	Unstandardized		Standardized		Collinearity		
	Coefficients		Coefficients		Statistics		
	B	Std.Error	Beta	t	P	Tolerance	VIF
Constant	-0.87	0.16		-5.44	0.00		
X_1	0.27	0.06	0.21	4.74	0.00	0.28	3.57
X_2	0.28	0.06	0.23	4.96	0.00	0.24	4.09
X_3	0.33	0.07	0.21	4.40	0.00	0.22	4.46
X_4	0.35	0.05	0.38	7.56	0.00	0.21	4.86
$R = 0.957$	$R^2 = 0.915$		Adj. $R^2 = 0.913$		S.E. = 0.152		
Df = 167	$P_{(ANOVA)} = 0.000$						

a. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสร้างสรรค์ (Y_5)

4.6.7 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีด้านความสมบูรณ์ (Y_6) พบว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (X_1) ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (X_3) และด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) ถูกเลือกเข้าสมการถดถอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$ ของสถิติ t) โดยไม่เกิดปัญหา Multicollinearity เนื่องจาก Tolerance ไม่ต่ำกว่า 0.2 และค่า VIF ไม่เกิน 10 โดยสมการถดถอยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P_{(ANOVA)} = 0.000 < 0.01$) สมการถดถอยให้ค่า $R = 0.957$ และ ค่า $R^2 = 0.916$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพการสอบบัญชี ได้สูงถึง 91.6% และเมื่อพิจารณาอิทธิพลตัวแปรอิสระเป็นรายตัวจากค่า Standardized Coefficients Beta พบว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (X_3) มีอิทธิพลมากที่สุด ($Beta = 0.34$) และจากค่า B เป็นบวกทั้งหมดแสดงว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพส่งผลกระทบเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี รายละเอียดแสดงในตาราง 4.31

ตาราง 4.31 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ และ คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์

Model Profitability	Unstandardized		Standardized		Collinearity		
	Coefficients		Coefficients		Statistics		
	B	Std.Error	Beta	t	P	Tolerance	VIF
Constant	-0.67	0.15		-4.60	0.00		
X_1	0.27	0.05	0.22	5.22	0.00	0.28	3.57
X_2	0.25	0.05	0.22	4.86	0.00	0.24	4.09
X_3	0.47	0.07	0.34	6.97	0.00	0.22	4.46
X_4	0.21	0.04	0.25	4.91	0.00	0.21	4.86
$R = 0.957$	$R^2 = 0.916$		Adj. $R^2 = 0.913$		S.E. = 0.138		
Df = 167	$P_{(ANOVA)} = 0.000$						

a. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์ (Y_6)

4.6.8 คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันกาล

จากการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีด้านความทันกาล (Y_7) พบว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (X_1) ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (X_3) และด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) ถูกเลือกเข้าสมการถดถอยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P < 0.05$ ของสถิติ t) โดยไม่เกิดปัญหา Multicollinearity เนื่องจาก Tolerance ไม่ต่ำกว่า 0.2 และค่า VIF ไม่เกิน 10 โดยสมการถดถอยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ($P_{(ANOVA)} = 0.000 < 0.01$) สมการถดถอยให้ค่า $R = 0.95$ และค่า $R^2 = 0.902$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพการสอบบัญชี ได้สูงถึง 90.2% และเมื่อพิจารณาอิทธิพลตัวแปรอิสระเป็นรายตัวจากค่า Standardized Coefficients Beta พบว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) มีอิทธิพลมากที่สุด (Beta = 0.35) และจากค่า B เป็นบวกทั้งหมดแสดงว่าคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพส่งผลกระทบบวกเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี รายละเอียดแสดงในตาราง 4.32

ตาราง 4.32 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ และ คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันกาล

Model Profitability	Unstandardized		Standardized		Collinearity		
	Coefficients		Coefficients		Statistics		
	B	Std.Error	Beta	t	P	Tolerance	VIF
Constant	-0.59	0.17		-3.56	0.00		
X_1	0.23	0.06	0.18	3.88	0.00	0.28	3.57
X_2	0.38	0.06	0.33	6.61	0.00	0.24	4.09
X_3	0.24	0.08	0.16	3.16	0.00	0.22	4.46
X_4	0.31	0.05	0.35	6.46	0.00	0.21	4.86
R = 0.950	$R^2 = 0.902$		Adj. $R^2 = 0.913$		S.E. = 0.158		
Df = 167	$P_{(ANOVA)} = 0.000$						

a. Dependent Variable: คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันกาล (Y_7)

บทที่ 5

สรุปผล และข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาวิจัยเรื่องคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี ศึกษาคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพ เพื่อทดสอบอิทธิพลของการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด เทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร ทักษะการจัดการองค์กร ต่อคุณภาพการสอบบัญชี และเพื่อทดสอบอิทธิพลของคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้สอบบัญชี ต่อคุณภาพการสอบบัญชีสามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัยพร้อมทั้งมีข้อเสนอแนะการวิจัยได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 สรุปข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาสรุปว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 74.40 อายุมากกว่า 40 ปี ร้อยละ 47.60 ระดับการศึกษาสูงสุด ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 63.70 ประสบการณ์การสอบบัญชี 7 - 9 ปี ร้อยละ 42.30 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 20,000 - 40,000 บาท ร้อยละ 44.60 และส่วนใหญ่มีการอบรมเกี่ยวกับการสอบบัญชี 1 - 2 ครั้งต่อปี ร้อยละ 65.50 มีประสบการณ์ทำงานอย่างอื่นมากที่สุดคือรับทำบัญชี ร้อยละ 45.20 มีความสามารถด้านอินเทอร์เน็ต ร้อยละ 69.00 โดยผู้ตอบแบบสอบถามต้องการฝึกอบรมเพิ่มเติม มากสุดในด้านกฎหมาย ร้อยละ 55.40

5.1.2 สรุปผลคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชีจากสำนักงานบัญชีคุณภาพ

จากการศึกษาสรุปว่า ในภาพรวม ผู้สอบบัญชีมีคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ในระดับมาก และในแต่ละด้านก็อยู่ในระดับมากเช่นกันโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านทักษะการจัดการองค์กร และน้อยที่สุด คือ ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่

1) ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด

กลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้สอบบัญชี ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาดในระดับมาก คุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถในการจัดระบบงาน ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม และน้อยที่สุด คือ การซักถาม การทำวิจัย การคิดอย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์สังเคราะห์ อย่างละเอียดรอบคอบ

2) ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่

กลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้สอบบัญชี ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ในระดับมาก โดยคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถในการวัดมูลค่า และการรับรู้องค์ประกอบของงบการเงิน งบกำไรขาดทุนและงบแสดงฐานะทางการเงิน ตลอดจนมีความสามารถในการเลือกใช้เกณฑ์ในการวัดมูลค่าในงบการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และน้อยที่สุด คือ การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการบัญชีกับความเสี่ยงทางธุรกิจได้เป็นอย่างดี

3) ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร

กลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้สอบบัญชี ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสารในระดับมาก โดยคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถในการติดต่อสื่อสาร ทั้งระหว่างบุคคลและการสื่อสารระหว่างองค์กร เพื่อให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ให้โอกาสสมาชิกของทีมเสนอแนะ วิจารณ์ ให้ข้อมูล และติชมซึ่งกันและกัน เพื่อให้การติดต่อสื่อสารเกิดประโยชน์มากที่สุด และน้อยที่สุด คือ สร้างความเชื่อมั่น และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

4) ด้านทักษะการจัดการองค์กร

กลุ่มตัวอย่างมีคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพอของผู้สอบบัญชี ด้านทักษะการจัดการองค์กรในระดับมาก โดยคุณลักษณะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ให้ความสำคัญกับแนวคิดและหลักการความเป็นผู้นำในทางวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลให้ท่านสามารถบรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จในวิชาชีพ และน้อยที่สุด คือ ความสามารถที่จะจัดระบบ และมอบหมายงานรวมถึงสามารถจูงใจและพัฒนาบุคลากรให้เป็นไปตามนโยบายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.1.3 สรุปผลคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพ

จากการศึกษาสรุปว่า ภาพรวมคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพอยู่ในระดับมาก และในแต่ละด้านก็อยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความเที่ยงธรรม และน้อยที่สุด คือ ด้านความสร้างสรรค์

1) ความเป็นมืออาชีพ ด้านความถูกต้อง

คุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพ ด้านความถูกต้อง พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นคุณภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ตรวจสอบและนำเสนอรายงานเป็นไป ตามความจริงที่เกี่ยวข้อง และน้อยที่สุด คือ รวบรวมประเมิน สรุปและนำเสนอรายงาน อย่างระมัดระวัง และแม่นยำเพียงพอประกอบวิชาชีพ

2) คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม

คุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพ ด้านความเที่ยงธรรม พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นคุณภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความเที่ยงธรรม และความซื่อสัตย์สุจริต โดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริง อันเป็นสาระสำคัญ และน้อยที่สุด คือ นำเสนอข้อมูลในรายงานการสอบบัญชี ให้ความสำคัญถึงความ เป็นกลางและความเป็นอิสระเพียงพอประกอบวิชาชีพบัญชี

3) คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน

คุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพ ด้านความชัดเจนพบว่ามีอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นคุณภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความชัดเจนของ รายงานการสอบบัญชี เพื่อป้องกันความเข้าใจผิดพลาด ของผู้ใช้ข้อมูลเสมอและน้อยที่สุด คือ ทุกครั้งที่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ศัพท์เทคนิค จะต้องมีการอธิบายหรือคำนิยามศัพท์เสมอ

4) คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความกะทัดรัด

คุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพ ด้านความกะทัดรัด พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นคุณภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ให้ความสำคัญในการนำเสนอรายงาน ที่ตรงประเด็น และไม่อ้อมค้อม และน้อยที่สุด คือ ให้ความสำคัญในการสร้างข้อมูลที่กระชับและ ได้ใจความ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและใช้เวลาน้อย

5) คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสร้างสรรค์

คุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพ ด้านความสร้างสรรค์พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นคุณภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ นำเสนอข้อแนะนำ เพื่อเป็นประโยชน์ ต่อบริษัทรับตรวจอย่างสม่ำเสมอ และน้อยที่สุด คือ มุ่งเน้นเสนอรายงานที่มีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ ต่อบริษัทรับตรวจอย่างสม่ำเสมอ

6) คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์

คุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพ ด้านความสมบูรณ์ พบว่าอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นคุณภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ให้ความสำคัญในหลักฐานการสอบบัญชีอย่างเพียงพอ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์ และน้อยที่สุด คือ ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความครบถ้วนของข้อมูล สารสนเทศที่สำคัญในการนำไปใช้ เพื่อตัดสินใจของบริษัทรับตรวจ

7) ความเป็นมืออาชีพ ด้านความทันกาล

คุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพ ด้านความทันกาลพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยประเด็นคุณภาพที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ให้ความสำคัญในการนำเสนอรายงานเพื่อใช้ในการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพในระยะเวลาที่เหมาะสม และน้อยที่สุด คือ ให้ความสำคัญในการนำเสนอข้อมูลที่ทันเวลาของหน่วยรับตรวจโดยยังคงมุ่งเน้นถึงควมมีคุณภาพของการสอบบัญชี

5.1.4 สรุปความแตกต่างค่าเฉลี่ยคุณภาพการสอบบัญชี ระหว่างผู้สอบบัญชีที่มีข้อมูลส่วนบุคคลแตกต่างกัน

1) จำแนกตามเพศ

จากการศึกษาสรุปว่า คุณภาพการสอบบัญชีในภาพรวม ผู้สอบบัญชีเพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาคุณภาพการสอบบัญชี ในแต่ละด้านก็พบว่าผู้สอบบัญชี เพศชายและเพศหญิง มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2) จำแนกตามระดับการศึกษา

จากการศึกษาสรุปว่า คุณภาพการสอบบัญชีในภาพรวม ผู้สอบบัญชีที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นว่าคุณภาพน้อยกว่า ผู้สอบบัญชี ที่จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาคุณภาพการสอบบัญชี ในแต่ละด้านก็พบว่าผู้สอบบัญชีที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นว่าคุณภาพน้อยกว่า ผู้สอบบัญชีที่จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3) จำแนกตามอายุ

จากการศึกษาสรุปว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีในภาพรวมของผู้สอบบัญชีที่มีอายุไม่เกิน 35 ปี เห็นว่าคุณภาพน้อยกว่า ผู้สอบบัญชีที่มีอายุ 36 - 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และน้อยกว่าผู้สอบบัญชีที่มีอายุมากกว่า 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านความถูกต้อง ของผู้สอบบัญชีที่มีอายุไม่เกิน 35 ปี เห็นว่าคุณภาพน้อยกว่า ผู้สอบบัญชีที่มีอายุมากกว่า 40 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านความเที่ยงธรรมของผู้สอบบัญชีที่มีอายุไม่เกิน 35 ปี

ผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานบัญชี 7 - 9 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และน้อยกว่าผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานบัญชีมากกว่า 9 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

5.1.5 สรุปความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชี

จากการศึกษาสรุปว่า ภาพรวมคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ กับภาพรวมคุณภาพการสอบบัญชีมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยให้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.96 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันสูงมาก และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คุณภาพการสอบบัญชี และคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ทั้งหมดแล้วพบว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูงในทุกด้าน (ค่า $r > 0.8$)

5.1.6 สรุปการวิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชี

1) คุณภาพการสอบบัญชีภาพรวม

จากการศึกษาสรุปว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (X_1) ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (X_3) และด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) ถูกเลือกเข้าสมการถดถอยเชิงพหุระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชี ภาพรวม (Y) ทั้งหมด โดยสมการถดถอยให้ค่า $R = 0.966$ และค่า $R^2 = 0.934$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพการสอบบัญชี ได้สูงถึง 93.4% และเมื่อพิจารณาอิทธิพลตัวแปรอิสระเป็นรายตัว พบว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) มีอิทธิพลมากที่สุด (Beta = 0.31) และคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพทุกด้านส่งผลกระทบบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีภาพรวม

2) คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้อง

จากการศึกษาสรุปว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (X_1) ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (X_3) และด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) ถูกเลือกเข้าสมการถดถอยเชิงพหุระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความถูกต้อง (Y_1) ทั้งหมด โดยสมการถดถอยให้ค่า $R = 0.944$ และ ค่า $R^2 = 0.891$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพการสอบบัญชี ได้สูงถึง 89.1% และเมื่อพิจารณาอิทธิพลตัวแปรอิสระเป็นรายตัว พบว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) มีอิทธิพลมากที่สุด (Beta = 0.28) และคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพทุกด้านส่งผลกระทบบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีด้านความถูกต้อง

3) การสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม

จากการศึกษาสรุปว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (X_1) ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (X_3) และด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) ถูกเลือกเข้าสมการถดถอยเชิงพหุระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความเที่ยงธรรม (Y_2) ทั้งหมด โดยสมการถดถอยให้ค่า $R = 0.951$ และ ค่า $R^2 = 0.905$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพการสอบบัญชี ได้สูงถึง 90.5% และเมื่อพิจารณาอิทธิพลตัวแปรอิสระเป็นรายตัว พบว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) มีอิทธิพลมากที่สุด (Beta = 0.37) และคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพทุกด้านส่งผลกระทบบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีด้านความเที่ยงธรรม

4) คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน

จากการศึกษาสรุปว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (X_1) ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (X_3) และด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) ถูกเลือกเข้าสมการถดถอยเชิงพหุระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน (Y_3) ทั้งหมด โดยสมการถดถอยให้ค่า $R = 0.954$ และ ค่า $R^2 = 0.909$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพการสอบบัญชี ได้สูงถึง 90.9% และเมื่อพิจารณาอิทธิพลตัวแปรอิสระเป็นรายตัว พบว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) มีอิทธิพลมากที่สุด (Beta = 0.40) และคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพทุกด้านส่งผลกระทบบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความชัดเจน

5) คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความกะทัดรัด

จากการศึกษาสรุปว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (X_1) ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (X_3) และด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) ถูกเลือกเข้าสมการถดถอยเชิงพหุระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความกะทัดรัด (Y_4) ทั้งหมด โดยสมการถดถอยให้ค่า $R = 0.933$ และ ค่า $R^2 = 0.871$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพการสอบบัญชี ได้สูงถึง 87.1% และเมื่อพิจารณาอิทธิพลตัวแปรอิสระเป็นรายตัว พบว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) มีอิทธิพลมากที่สุด (Beta = 0.32) และคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพทุกด้านส่งผลกระทบบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีด้านความกะทัดรัด

6) คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสร้างสรรค์

จากการศึกษาสรุปว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (X_1) ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (X_3) และด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) ถูกเลือกเข้าสมการถดถอยเชิงพหุระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสร้างสรรค์ (Y_5) ทั้งหมด โดยสมการถดถอยให้ค่า $R = 0.957$ และค่า $R^2 = 0.915$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพการสอบบัญชี ได้สูงถึง 91.5% และเมื่อพิจารณาอิทธิพลตัวแปรอิสระเป็นรายตัว พบว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) มีอิทธิพลมากที่สุด (Beta = 0.38) และคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพทุกด้านส่งผลกระทบต่อเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีด้านความสร้างสรรค์

7) คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์

จากการศึกษาสรุปว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (X_1) ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (X_3) และด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) ถูกเลือกเข้าสมการถดถอยเชิงพหุระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความสมบูรณ์ (Y_6) ทั้งหมด โดยสมการถดถอยให้ค่า $R = 0.957$ และค่า $R^2 = 0.916$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพการสอบบัญชี ได้สูงถึง 91.6% และเมื่อพิจารณาอิทธิพลตัวแปรอิสระเป็นรายตัว พบว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (X_3) มีอิทธิพลมากที่สุด (Beta = 0.34) และคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพทุกด้านส่งผลกระทบต่อเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีด้านความสมบูรณ์

8) คุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันกาล

จากการศึกษาสรุปว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (X_1) ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X_2) ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (X_3) และด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) ถูกเลือกเข้าสมการถดถอยเชิงพหุระหว่างคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชี ด้านความทันกาล (Y_7) ทั้งหมด โดยสมการถดถอยให้ค่า $R = 0.95$ และค่า $R^2 = 0.902$ หมายความว่าสมการถดถอยสามารถอธิบายคุณภาพการสอบบัญชี ได้สูงถึง 90.2% และเมื่อพิจารณาอิทธิพลตัวแปรอิสระเป็นรายตัว พบว่า คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านทักษะการจัดการองค์กร (X_4) มีอิทธิพลมากที่สุด (Beta = 0.35) และคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพทุกด้านส่งผลกระทบต่อเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีด้านความทันกาล

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากผลการศึกษาสามารถอภิปรายผลการศึกษาในประเด็นต่างได้ รวมทั้งสามารถตอบสมมติฐานการศึกษาได้ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้สอบบัญชีที่มีอายุไม่เกิน 35 ปี เห็นว่าคุณภาพน้อยกว่า ผู้สอบบัญชีที่มีอายุ 36 - 40 ปี และผู้สอบบัญชีที่มีอายุมากกว่า 40 ปี หมายความว่า ผู้สอบบัญชีที่มีอายุแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีแตกต่างกัน เป็นจริงตามสมมติฐานที่ 2

2. ความคิดเห็นของผู้ทำบัญชีเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้สอบบัญชี ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี เห็นว่าคุณภาพน้อยกว่าผู้สอบบัญชีที่จบการศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี หมายความว่าผู้สอบบัญชีที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีแตกต่างกัน เป็นจริงตามสมมติฐานที่ 3

3. ความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร ผู้สอบบัญชี ที่มีประสบการณ์การทำงานบัญชี 1 - 3 ปี และ 4 - 6 ปี เห็นว่าคุณภาพน้อยกว่าผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์การทำงานบัญชี 7 - 9 ปี และประสบการณ์การสอบบัญชีมากกว่า 9 ปี หมายความว่าผู้สอบบัญชีที่มีประสบการณ์แตกต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีแตกต่างกัน เป็นจริงตามสมมติฐานที่ 4

4. คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (X1) ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (X2) ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร (X3) และด้านทักษะการจัดการองค์กร (X4) สามารถสร้างสมการถดถอยเชิงพหุ เพื่ออธิบายคุณภาพการสอบบัญชี ได้สูงถึง 93.4% และคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพทุกด้านส่งผลกระทบต่อเชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชี เป็นจริงตามสมมติฐานที่ 5 - 8 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐจิรिता จินมอญ (2559) ที่ศึกษาเรื่องความเป็นมืออาชีพ กับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ที่พบว่าความสัมพันธ์ของความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย ความเป็นมืออาชีพ ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ ด้านความสัมพันธ์และ การติดต่อสื่อสาร มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย

5.3 ข้อเสนอแนะการศึกษา

จากการศึกษาสามารถเสนอแนะการศึกษา ของการศึกษาได้ดังนี้

5.3.1 หากมีการศึกษาคุณภาพการบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ได้ปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด ในการศึกษาต่อไปควรเพิ่มตัวแปรอิสระ และศึกษาในเขตจังหวัดอื่น ๆ นอกจากเขตกรุงเทพมหานคร

5.3.2 ในการศึกษาครั้งต่อไปควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ของคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพต่อคุณภาพการสอบบัญชี

บรรณานุกรม

- กฤติมา มุ่งหมาย. (2556). **แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะนักบัญชีที่เป็นปัจจุบันกับคุณลักษณะนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการ ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดอุบลราชธานี**. การวิจัยพนักงานในสถาบันอุดมศึกษา (สายผู้สอน) สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- กัญฐณา ดิษฐ์แก้ว ยุพรัตน์ จันทร์แก้ว นิภาพร นุ่มนวล และเชิดพงษ์ ขำประดิษฐ์. (2560). **คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์สำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตาก**. วารสารการจัดการธุรกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา. ปีที่ 6, ฉบับที่ 1, หน้า 1-15
- กิตติยาภรณ์ อินธิปีก. (2557). **ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย เพื่อรองรับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**. วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนานาชาติแสตมฟอร์ด.
- จำลองณ์ ขุนพลแก้ว. (2551). **มี้ออาชีพ (Work life a Pro)**. Product My World, ค้นเมื่อ 29 กุมภาพันธ์ 2559. จาก http://202.183.190.2FTPIWebAdmin/knw_pworld/image_content/73/pw73_12hr2.pdf
- เฉลิมขวัญ คุรุบุญยงค์. (2557). **คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์สำหรับอุตสาหกรรมญี่ปุ่นในประเทศไทย**. วารสารปัญญาภิวัฒน์. ปีที่ 6, ฉบับที่ 1, หน้า 77-85
- ณัฐา ธรเจริญกุล. (2561). **สมรรถนะของพนักงานบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการทำงานกรณีศึกษาสถานประกอบการธุรกิจอุตสาหกรรม อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ**. บทความวิจัย. สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. ปีที่ 24, ฉบับที่ 1, หน้า 58-70.
- ณัฐธิดา จินมอญ. (2559). **ความเป็นมี้ออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ณัฐธิดา พู่เฟื่องสมบัติ. (2559). **คุณภาพงานสอบบัญชีและการตกแต่งกำไร**. การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี สาขาวิชาการบัญชีธุรกิจแบบบูรณาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ทิพวรรณ ศิริมาตร. (2555). **ผลกระทบของคุณลักษณะหลักฐานการสอบบัญชีที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย**. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นันทวรรณ วงศ์ไชย. (2552). **ผลกระทบของความเป็นมืออาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพที่มีต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. สืบค้นจากฐานข้อมูลงานวิจัย ThaiLis Digital Collection.
- บัวจันทร์ อธิธิโส และคณะ. (2552). **ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาตนเองกับความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย**. มหาสารคาม : คณะการบัญชีและการจัดการมหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญรอย นะเป้า. (2556). **สมรรถนะตามหลักมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีกับประสิทธิภาพในการทำงาน : กรณีศึกษา นักบัญชีธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนนทบุรี**. วารสารวิชาการบริหารธุรกิจ สหประชาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย (สสอท.). ปีที่ 2, ฉบับที่ 2, หน้า 1-9
- ปพฤกษ์ อุตสาหะวานิชกิจ. (2552). **การบัญชีบริหารเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพฯ : อินโฟเมนิ่ง.
- ปรีศนีย์ กายพันธ์ และนธี เหมมันต์. (2557). **นักบัญชีไทยกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**. WMS Journal of Management. Walailad University. Vol.3 No.3 หน้า 14-21
- พูลสิน กลิมประทุม. (2559). **ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะทางวิชาชีพกับความสำเร็จในการทำงานของอาจารย์ผู้สอนวิชาการบัญชีในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล**. วารสารปัญญาภิวัฒน์. ปีที่ 8, ฉบับที่ 1, หน้า 137-149
- เพ็ญธิดา พงษ์ธานี. (2560). **ความสามารถของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในการปฏิบัติตามมาตรฐานการควบคุมคุณภาพฉบับที่ 1 (TSQC1) ข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้อง**. วารสารสุทธิปริทัศน์. ปีที่ 31, ฉบับที่ 99, หน้า 129-146

บรรณานุกรม (ต่อ)

- รจนา ขุนแก้ว และมัณฑชัย สุทธิพันธุ์. (2558). **ความพร้อมของนักศึกษาสาขาการบัญชีในมหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลาสู่ความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**. วารสารวิทยาการจัดการ. ปีที่ 32, ฉบับที่ 1, หน้า 37-63
- รจนา ขุนแก้ว. (2557). **ความพร้อมของบุคลากรสาขาวิชาการบัญชีไทยสู่ความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาบัญชียุทธศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ลักษณะ คำชู้. (2557). **การพัฒนาคุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการต่อการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน**. การวิจัยจากงบประมาณกองทุนวิจัย. มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.
- ศิริทิพย์ จ้อยพุดชา. (2560). **ผลกระทบของคุณลักษณะของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ต่อความพร้อมในการทำงานด้านการบัญชีสืบสวนในประเทศไทย**. การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี สาขาบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2547). **พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547**. สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2559. จาก <http://www.fap.or.th/fap/?q=th/node/282>.
- สภาวิชาชีพบัญชี. 2547. **พระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ.2547**. (ระบบออนไลน์). แหล่งที่มา <http://www.fap.or.th> ค้นเมื่อ 1 กันยายน 2551.
- สมบูรณ์ กุมาร และฐิตินันท์ กุมาร. (2557). **คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในจังหวัดน่าน**. วารสารศรีนครินทร์วิโรฒวิจัยและพัฒนา สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. ปีที่ 6, ฉบับที่ 12, กรกฎาคม - ธันวาคม 2557.
- สันสกฤต วิจิตรเลขการ. (2549). **International Standards (IES) กับวิชาชีพบัญชีในประเทศไทย**, จุลสารสมาคมบัญชีไทย 3 (1).
- สาโรช บัวศรี. (2555). **แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน**. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2559, จาก <http://www.mitrprasam.com>.
- สำราญ บุญเจริญ ปรียานัฐ เอียบศิริเมธี และปาลิดา เชนธุ์ขุนทด. (2559). **รูปแบบสมรรถนะวิชาชีพของผู้จัดทำบัญชีเพื่อรองรับการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียนในจังหวัดนครราชสีมา**. วารสารร่วมพฤษ มหวิทยาลัยเกริก. ปีที่ 34, ฉบับที่ 3, หน้า 117-136.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สุกัญญา เจียรระนัย และสุนีย์รัตน์ วุฒิจินดานนท์. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะงานสอบบัญชีกับการแสดงความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีต่อปัญหาการดำเนินการต่อเนื่องของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. บทความวิจัยเสนอในการประชุมมหาดไทยวิชาการ. ครั้งที่ 4 วันที่ 10 พฤษภาคม 2556 (535).

สุนิสา จันทร์เที่ยง. (2557). ความเห็นของผู้ปฏิบัติงานตรวจสอบที่มีต่อการควบคุมคุณภาพการสอบบัญชีและคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ วิชาเอกการบัญชี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
แบบสอบถามคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชี
ของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง “คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพกับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชี
คุณภาพ”

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้ แบ่งออกเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี
 - ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี
 - ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการสร้างคุณภาพการสอบบัญชี
2. การตอบแบบสอบถามนี้ คำตอบของท่านมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการวิเคราะห์ข้อมูล
ในการวิจัย กรุณาตอบให้ครบถ้วนสมบูรณ์ทุกข้อ ทุกตอน เพื่อให้การวิจัยนี้มีความเที่ยงตรง และ
เกิดประโยชน์อย่างแท้จริง
3. ข้อมูลที่ท่านตอบแบบสอบถามนี้จะเก็บเป็นความลับ การนำเสนอผลการวิจัยจะเสนอ
ในภาพรวมเท่านั้น
4. หากท่านมีปัญหาหรือข้อสงสัยประการใดเกี่ยวกับแบบสอบถามชุดนี้ โปรดติดต่อข้าพเจ้า
นางสาวนพรัตน์ คำอินทร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โทรศัพท์ 085 - 4977407
E-mail : peng.ka999@gmail.com

ขอขอบพระคุณที่ให้ข้อมูลไว้ ณ โอกาสนี้

(นางสาวนพรัตน์ คำอินทร์)

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบัญชี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดกาเครื่องหมาย (✓) ในช่องที่ตรงกับข้อมูลของท่านตามสภาพความเป็นจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

25 - 30 ปี

31 - 35 ปี

36 - 40 ปี

มากกว่า 40 ปีขึ้นไป

3. การศึกษา

ปริญญาตรี

สูงกว่าปริญญาตรี

4. รายได้สุทธิเฉลี่ยต่อเดือน

ไม่เกิน 20,000 บาท

20,001 - 40,000 บาท

40,001 - 60,000 บาท

มากกว่า 60,000 บาท

5. ประสบการณ์การทำบัญชี

1 - 3 ปี

4 - 6 ปี

7 - 9 ปี

มากกว่า 9 ปี

6. ประสบการณ์การทำงานในด้านอื่นๆ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

รับทำบัญชี

วางระบบบัญชี

ตรวจสอบภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบ

อื่นๆ โปรดระบุ.....

7. ท่านมีความรู้ความสามารถอื่นๆ ด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ด้านคอมพิวเตอร์

ด้านอินเทอร์เน็ต

ด้านการเมืองและการปกครอง

ด้านกฎหมายอื่นๆ

ด้านอื่นๆ โปรดระบุ.....

8. ท่านเคยเข้ารับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการทำบัญชีกี่ครั้งต่อปี

1 - 2 ครั้ง

3 - 4 ครั้ง

5 - 6 ครั้ง

มากกว่า 6 ครั้ง

9. ท่านมีความต้องการในการฝึกอบรมเพิ่มเติมด้านใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

การบัญชี

เทคโนโลยีสารสนเทศ

การสอบบัญชี

กฎหมาย

ด้านอื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี

คำชี้แจง : โปรดกาเครื่องหมาย (✓) เพียงหนึ่งข้อเท่านั้น เพื่อแสดงว่าท่านมีความคิดเห็นมาก
น้อย เพียงใดกับข้อความข้างล่างนี้

ความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี	ความสำคัญ				
	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็นด้วย มาก	เห็นด้วย ปานกลาง	เห็นด้วย น้อย	เห็นด้วย น้อยที่สุด
1. ด้านการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด					
1.1 ความสามารถในการจัดระบบ งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสม					
1.2 ความเข้าใจในสารสนเทศสิ่งพิมพ์ และแหล่งข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ดี					
1.3 การซักถาม การทำวิจัย การคิด อย่างมีเหตุผลเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ อย่างละเอียดรอบคอบ					
1.4 สามารถระบุปัญหาและแก้ไข ปัญหาในสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคยอย่าง มีประสิทธิภาพ					

ความเป็นมืออาชีพอของผู้สอบบัญชี	ความสำคัญ				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
2. ด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่					
2.1 ความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการทำงานของโปรแกรมสำเร็จรูปทางด้านบัญชีเป็นอย่างดี					
2.2 ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ติดต่อสื่อสารและการส่งสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
2.3 การวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการบัญชีกับความเสี่ยงทางธุรกิจได้เป็นอย่างดี					
2.4 ความสามารถในการวัดมูลค่าและการรับรู้องค์ประกอบของงบการเงิน งบกำไรขาดทุนและงบแสดงฐานะทางการเงิน ตลอดจนมีความสามารถในการเลือกใช้เกณฑ์ในการวัดมูลค่าในงบการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
2.5 ความรู้และความเข้าใจและสามารถวิเคราะห์และเข้าใจ การใช้ประโยชน์ รวมถึงสามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพได้เป็นอย่างดีเช่นกฎหมายว่าด้วยการสอบบัญชีกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภาษีอากร					

ความเป็นมืออาชีพอของผู้สอบบัญชี	ความสำคัญ				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
3. ด้านความสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสาร					
3.1 ความสามารถในการติดต่อสื่อสารทั้งระหว่างบุคคลและการสื่อสารระหว่างองค์กรเพื่อให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี					
3.2 ให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม เนื่องจากหน่วยงานหรือองค์กรจะบรรลุจุดมุ่งหมายได้ต้องอาศัยความร่วมมือและการประสานงานระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้อง					
3.3 สามารถทำให้สมาชิกในทีมเกิดความเข้าใจตรงกันในการทำงานให้การดำเนินงานดำเนินไปในทิศทางเดียวกัน จนบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้					
3.4 การวางแผนการปฏิบัติงานร่วมกัน และมีการประเมินผลการทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
3.5 ศักยภาพในการสร้างความไว้วางใจ ความเชื่อมั่นให้สมาชิกในทีมมีการร่วมมือกันในการทำงานพึงพาอาศัยซึ่งกันและกันได้เป็นอย่างดี					
3.6 สร้างความเชื่อมั่น และความไว้วางใจซึ่งกันและกัน					

ความเป็นมืออาชีพของผู้สอบบัญชี	ความสำคัญ				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
3.7 ศักยภาพในการแก้ไขปัญหาและปรับปรุงแก้ไขงานให้ดีขึ้นอยู่เสมอ					
3.8 ศักยภาพในการเป็นผู้นำของทีมที่มีประสิทธิภาพจูงใจให้ผู้ปฏิบัติงานในทีมทำงานร่วมกันอย่างสบายใจเข้าใจกันเป็นอย่างดี					
3.9 ให้โอกาสสมาชิกของทีมเสนอแนะวิจารณ์ให้ข้อมูล และติชม ซึ่งกันและกัน เพื่อให้การติดต่อสื่อสารเกิดประโยชน์มากที่สุด					
4. ด้านทักษะการจัดการองค์กร					
4.1 ความสามารถในการวางแผนเชิงกลยุทธ์ การบริหารโครงการ การบริการทรัพยากรมนุษย์ และการจัดการทรัพยากร รวมถึงการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ					
4.2 ความสามารถที่จะจัดระบบและมอบหมายงานรวมถึงสามารถจูงใจ และพัฒนาบุคลากรให้เป็นที่ไปตามนโยบายขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
4.3 ให้ความสำคัญกับแนวคิดและหลักการความเป็นผู้นำในทางวิชาชีพ ซึ่งจะส่งผลให้ท่านสามารถบรรลุเป้าหมายและประสบความสำเร็จในวิชาชีพ					

ความเป็นมืออาชีพอของผู้สอบบัญชี	ความสำคัญ				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
4.4 ให้ความสำคัญกับการสร้างแรงจูงใจในการทำงานเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจในองค์กร					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชี

คำชี้แจง : โปรดกาเครื่องหมาย (✓) เพียงหนึ่งข้อเท่านั้น เพื่อแสดงว่าท่านมีความคิดเห็นมากน้อย เพียงใดกับข้อความข้างล่างนี้

คุณภาพการสอบบัญชี	ระดับความสำคัญ				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
1. ด้านความถูกต้อง					
1.1 นำเสนอรายงานโดยให้ความสำคัญ					
1.2 ตรวจสอบและนำเสนอรายงานเป็นไปตามความจริงที่เกี่ยวข้อง					
1.3 รวบรวมประเมิน สรุป และนำเสนอรายงาน อย่างระมัดระวัง และแม่นยำเพียงพอประกอบวิชาชีพ					
2. ด้านความเที่ยงธรรม					
2.1 นำเสนอข้อมูลในรายงานการสอบบัญชี ให้ความสำคัญถึงความเป็นกลาง และความเป็นอิสระเพียงพอประกอบวิชาชีพบัญชี					
2.2 ทำการสอบบัญชีในกิจการรับตรวจ โดยปราศจากอคติและความลำเอียง					

คุณภาพการสอบบัญชี	ระดับความสำคัญ				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
2.3 ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงานสอบบัญชีด้วยความเที่ยงธรรมและความซื่อสัตย์สุจริตโดยไม่ปกปิดข้อเท็จจริงหรือบิดเบือนความจริงอันเป็นสาระสำคัญ					
3. ด้านความชัดเจน					
3.1 สามารถใช้ภาษาที่ชัดเจนในการสื่อสารให้ผู้ใช้อข้อมูลเข้าใจในสาระสำคัญของรายงานการสอบบัญชีได้ดี					
3.2 ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความชัดเจนของรายงานการสอบบัญชีเพื่อป้องกันความเข้าใจผิดพลาดของผู้ใช้ข้อมูลเสมอ					
3.3 ให้ความสำคัญที่จะหลีกเลี่ยงการใช้ภาษาทางวิชาการที่ไม่จำเป็นเพื่อป้องกันความไม่เข้าใจของผู้ใช้อข้อมูลเสมอ					
3.4 ทุกครั้งที่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ศัพท์เทคนิค จะต้องมีการอธิบายเสมอ					

คุณภาพการสอบบัญชี	ระดับความสำคัญ				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
4. ด้านความกะทัดรัด					
4.1 ให้ความสำคัญในการนำเสนอรายงานที่ตรงประเด็น และไม่อ้อมค้อม					
4.2 ให้ความสำคัญในการสร้างข้อมูลที่กระชับและได้ใจความเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจและใช้เวลาสั้น					
4.3 ในการเสนอรายงานจะพิจารณาตัดทอนข้อความและคำฟุ่มเฟือยที่ไม่จำเป็นออกไปแต่ยังคงไว้ซึ่งความต่อเนื่องของแนวคิดที่รายงานไว้เสมอ					
5. ด้านความสร้างสรรค์					
5.1 ในการแสดงความคิดเห็นในรายงานการสอบบัญชีนั้น จะให้ข้อมูลซึ่งแสดงหรือควรแสดงข้อมูลในทางสร้างสรรค์					
5.2 นำเสนอข้อแนะนำเพื่อเป็นประโยชน์ต่อบริษัทรับตรวจอย่างสม่ำเสมอ					
5.3 มุ่งเน้นเสนอรายงานที่มีเนื้อหาที่เป็นประโยชน์ต่อบริษัทรับตรวจอย่างสม่ำเสมอ					
5.4 ให้ความสำคัญเกี่ยวกับข้อมูลในรายงานการสอบบัญชีที่จูงใจให้บริษัทรับตรวจเกิดความรู้สึกต้องการแก้ไขปัญหาหรือปฏิบัติตามข้อแนะนำที่ท่านเสนอในรายงาน					

คุณภาพการสอบบัญชี	ระดับความสำคัญ				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
6. ด้านความสมบูรณ์					
6.1 ให้ความสำคัญในรายงานการสอบบัญชีที่จะนำเสนอโดยมุ่งเน้นถึงความครบถ้วนสมบูรณ์					
6.2 ให้ความสำคัญในหลักฐานการสอบบัญชีอย่างเพียงพอ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนและสมบูรณ์					
6.3 ให้ความสำคัญเกี่ยวกับความครบถ้วนของข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญในการนำไปใช้เพื่อตัดสินใจของบริษัทรับตรวจ					
7. ด้านความทันกาล					
7.1 ให้ความสำคัญในการนำเสนอข้อมูลที่ทันเวลาของหน่วยรับตรวจโดยยังคงมุ่งเน้นถึงควมมีคุณภาพของการสอบบัญชี					
7.2 จัดทำรายงานการสอบบัญชีที่มีความครบถ้วน สมบูรณ์ และทันเวลาเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพเสมอ					
7.3 ให้ความสำคัญในการนำเสนอรายงานเพื่อใช้ในการตัดสินใจที่มีประสิทธิผลภายในระยะเวลาที่เหมาะสม					
7.4 ให้ความสำคัญในการพิจารณาเปรียบเทียบประโยชน์ที่จะได้รับการนำเสนอรายงานที่ทันต่อเวลากับความเชื่อถือได้ของรายงานนั้นเสมอ					

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการสร้างคุณภาพการสอบบัญชี

คำชี้แจง : จงตอบคำถามต่อไปนี้ตามความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านคิดว่าผู้สอบบัญชีควรจะต้องพัฒนาศักยภาพในด้านใด เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาคุณภาพการสอบบัญชีให้ดีขึ้น

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าปัจจัยใดบ้างที่เป็นอุปสรรคต่อการสร้างคุณภาพการสอบบัญชี

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

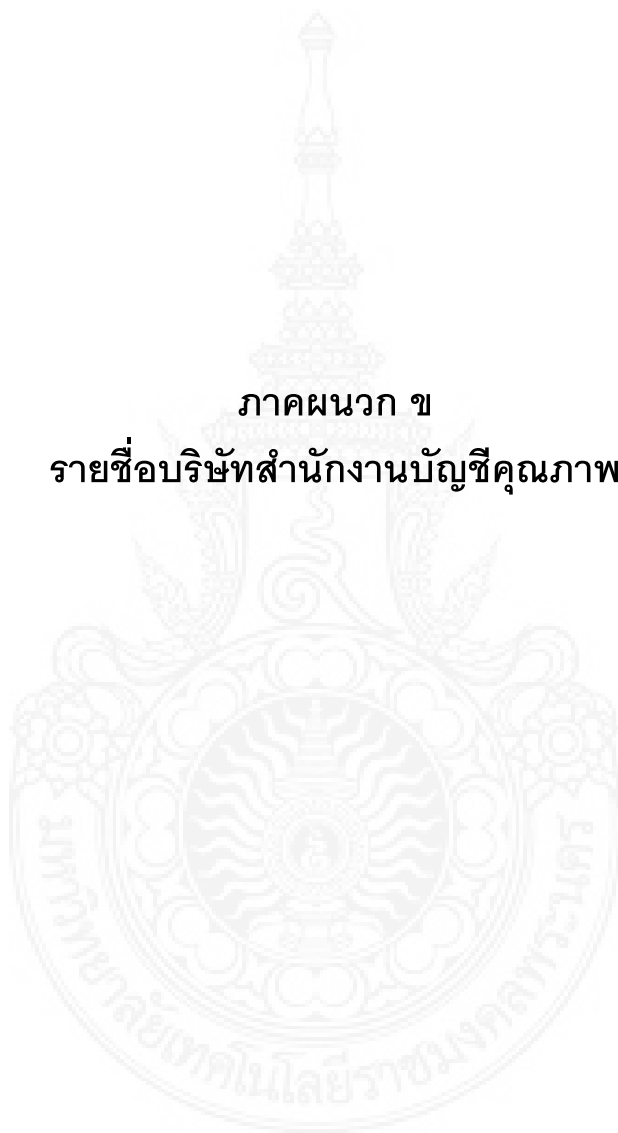
.....

.....

.....

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ภาคผนวก ข
รายชื่อบริษัทสำนักงานบัญชีคุณภาพ

สำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร

1. บริษัท อินโฟ แอคเคานต์ติ้ง เซอร์วิสเชส จำกัด
2. บริษัท รุ่งเรืองการบัญชีและทนายความ จำกัด
3. บริษัท เอ.อาร์.แอ็คเคานต์ติ้ง คอนซัลแตนท์ จำกัด
4. บริษัท ซีดับบลิว โปรเฟสชั่นแนล จำกัด
5. บริษัท เน็ทเวิร์ค แอ็ดไวเซอร์ ทีม จำกัด (สำนักงานกรุงเทพ)
6. บริษัท สำนักงานจรรยาภาการบัญชี จำกัด
7. บริษัท แอ็คเคานท์ คลับ (ประเทศไทย) จำกัด
8. บริษัท พีเอ็นเค แอคเคานต์ติ้ง จำกัด
9. บริษัท พี.เอ็ม.การบัญชีและที่ปรึกษา จำกัด
10. บริษัท สำนักงานบัญชี พี เอส จำกัด
11. บริษัท บีไอเอซี แอคเคานท์ แอนด์ ออดิท จำกัด
12. บริษัท พี ที อาร์ กรุ๊ป จำกัด
13. บริษัท สำนักงาน เอ็ม เอ็ม เอ็น ซินดิเคท จำกัด
14. บริษัท ซี.แอล.การบัญชีและกฎหมาย จำกัด
15. บริษัท ศรูดา คอนซัลแตนท์ จำกัด
16. บริษัท เอสแอนด์เอ ออดิท จำกัด
17. บริษัท เอ็นเอสไอ บิซิเนส คอนซัลแตนท์ จำกัด
18. บริษัท ยงยุทธการบัญชีและบุตร จำกัด
19. บริษัท ไพบูลย์กฎหมาย การบัญชี จำกัด
20. บริษัท เอส.พี.ที. เนตเวอร์ค จำกัด
21. บริษัท เคเอ็นที กรุ๊ป การบัญชี จำกัด
22. บริษัท รัชพร การบัญชีภาษีอากรและกฎหมาย จำกัด
23. บริษัท โปรแท็กซ์ แอคเคานท์ เซ็นเตอร์ จำกัด
24. บริษัท พี.ยู.อินเตอร์ ลอว์ จำกัด
25. บริษัท เอส ที เอส แอ็คเคานต์ติ้ง จำกัด
26. บริษัท อัญญา แอ็คเคานท์ แอนด์ ออดิท
27. บริษัท ธรรมนิติการบัญชีและภาษีอากร จำกัด

28. บริษัท วี แอคเคานท์ จำกัด
29. บริษัท ทวีผล กรุป จำกัด
30. บริษัท สมาร์ทเทคซ์ แอนด์ แอคเค๊าท์ จำกัด
31. บริษัท สำนักงานบัญชีและกฎหมาย เพื่อน จำกัด
32. บริษัท ไพโรจน์พัฒนาการบัญชี จำกัด
33. บริษัท เอ็ม แอนด์ เอ การบัญชีและภาษีอากร จำกัด
34. บริษัท ออพติ่มม์ แอ็คเค๊าท์ติ้ง เซอร์วิสเชส จำกัด
35. บริษัท โปรเฟสชั่นแนล บิสซิเนส ซิสเต็มส์ จำกัด
36. บริษัท อาร์.พี.เอส.การบัญชีและธุรกิจ จำกัด
37. บริษัท ชู แอคเค๊าท์ติ้ง จำกัด
38. บริษัท อาซาฮิ เน็ตเวิร์คส (ประเทศไทย) จำกัด
39. บริษัท จงสุข อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด
40. บริษัท ฮิวแมนิก้า เอฟเอเอส จำกัด
41. บริษัท แอ็คเซิร์ฟ จำกัด
42. บริษัท คอลลินส์ แอนด์ คอนเนอส์ จำกัด
43. บริษัท สำนักงานคุณยกิจการบัญชี จำกัด
44. บริษัท ชิม แอคเค๊าท์ จำกัด
45. บริษัท พี.ดับบลิว.การบัญชีและกฎหมาย จำกัด
46. บริษัท เอ็กซ์เพรส แอคเคาน์ติ้ง จำกัด
47. บริษัท เจ.ทวิน จำกัด
48. บริษัท อุลต้าบิสซิเนสโซลูชั่น จำกัด
49. บริษัท ดี ดับเบิลยู คอนซัลแทนท์ แอนด์ เมเนจเม้นท์ จำกัด
50. บริษัท สกอลาร์ แอคเค๊าท์ติ้ง จำกัด
51. บริษัท เบสโท จำกัด
52. บริษัท เอสวีเค การบัญชีและภาษี จำกัด
53. บริษัท เอเซีย อัลลิแอนซ์ พาร์ทเนอร์ จำกัด
54. บริษัท ฮงโก โตโย แอคเค๊าท์ติ้ง จำกัด
55. บริษัท สำนักงานณรงค์การบัญชี (2518) จำกัด
56. บริษัท สตาร์แอคเค๊าท์ติ้ง แอนด์ แทค เซอร์วิส จำกัด

57. บริษัท สำนักงานบัญชีคราฟท์ จำกัด
58. บริษัท ซี เอส การบัญชี จำกัด
59. บริษัท วี.เอ.ที.ทนายความและการบัญชี จำกัด
60. บริษัท สำนักงานบัญชีและกฎหมาย กมลณรงค์ จำกัด

ที่ ศธ ๐๕๘๑.๐๕/๐๐๐๗.๑

คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
๘๖ ถนนพิชณูโลก แขวงสวนจิตรลดา
เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์แจ้งแบบสอบถาม เพื่อขอข้อมูลประกอบการจัดทำการค้นคว้าอิสระ
เรียน ผู้บริหารหน่วยงาน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วยนางสาวนพรัตน์ คำอินทร์ รหัสประจำตัวนักศึกษา ๐๗๕๗๗๐๓๐๖๗๐๓-๘ นักศึกษา
ระดับปริญญาโทชั้นปีสุดท้าย ได้ศึกษาในหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร กลุ่มวิชาการบัญชี โดยมี ดร.ศิริรัตน์ พ่วงแสงสุข เป็นอาจารย์
ที่ปรึกษา ซึ่งได้รับอนุมัติให้จัดทำการค้นคว้าอิสระในหัวข้อเรื่อง “คุณลักษณะความเป็นมืออาชีพ
กับคุณภาพการสอบบัญชีของสำนักงานบัญชีคุณภาพในเขตกรุงเทพมหานคร”

ในการนี้คณะบริหารธุรกิจ มีความประสงค์ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดให้ข้อมูลแก่นักศึกษาที่มาติดต่อซึ่งเป็นการเข้าแจ้งแบบสอบถาม เพื่อขอข้อมูลประกอบการจัดทำการค้นคว้าอิสระ
เรื่องดังกล่าวฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายปริญญา มากลิ่น)
คณบดีคณะบริหารธุรกิจ

หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
โทร. ๐๒-๖๖๕-๓๕๕๕ ต่อ ๒๓๙๑

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ นามสกุล นพรัตน์ คำอินทร์
วัน เดือน ปี เกิด 1 ธันวาคม 2528
ภูมิลำเนา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม
ที่อยู่ปัจจุบัน 440/18 หมู่ 8 หมู่บ้านร่มรื่น ตำบลบางเลน
อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม 73130

ประวัติการศึกษา	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
วุฒิมัธยมศึกษา ปริญญาตรี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	2552

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

นักวิชาการเงินและบัญชีปฏิบัติการ
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
168 ถนนศรีอยุธยา แขวงวชิรพยาบาล เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300

ทุนการศึกษา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร